

**Tuusulan kunnan
palveluiden järjestämistä ja
palveluverkkoa koskeva
suunnitelma 2023**

TUUSULA

Tekemisen taidetta.

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	2
Strateginen tausta ja pormestariohjelma	4
Kuntastrategia	4
Yhteinen toimintatapa "me teemme yhdessä uutta"	5
Keino-ohjelmat vaikuttaminen ja yhteistyö (edunvalvonta), osaaminen ja kyvykkyydet sekä digitalisaatio	6
Pormestariohjelma	6
Kunnan väestösuunnite ja kasvu ja tarpeet	11
Väestön määrä ja ikärakenne, yleiskaava, asuntorakentaminen, palvelutarpeiden muutos	11
Mennyt kehitys	12
Suunnite vuosille 2022–2046	13
Palveluiden ja palveluverkon kehittäminen on jatkuva prosessi	18
Keskeiset muutosvoimat Tuusulassa	19
Palveluverkko-ohjelma	19
Päiväkoti Martta Wendelin	20
Lukio ja kulttuuritalo Monio	20
Tuusulanjärven kampus - Tusby träsk campus	21
Riihikallion monitoimikampus	21
Rykmentinpuiston monitoimikampus	22
Peltokaaren päiväkoti	22
Lahelan monitoimikampus	22
Jokelan kampus	22
Sivistyksen palvelut ja palveluverkko:	23
Lähipalvelu, kuntataso ja seudullisesti järjestettävät palvelut sekä muut palvelun järjestämistavat	23
Palvelualueet ja palveluyksiköt	23

Sivistyksen tukipalvelut	25
Sivistyksen hallinto	25
Ruokapalvelut	25
Varhaiskasvatuspalvelut	27
Oppimisen palvelualue	30
Kasvun ja oppimisen tuen yksikön keskeiset projektit	32
Tuusulan opiston ja kuvataiteen perusopetuksen keskeiset projektit	33
Kulttuuri33	
Kulttuuri- ja museopalveluiden palveluverkko	35
Kirjastopalvelut	35
Vapaa-aikapalvelut	36
Vapaa-aikapalveluiden palveluverkko	38
Kasvun ja ympäristön palvelut, palveluverkko ja palveluiden järjestäminen	41
Elinvoima, asuminen ja kehittäminen	43
Projektitoimisto	44
Maankäyttö ja paikkatieto	45
Kaavoitus	45
Rakennusvalvonta	46
Yhdyskuntatekniikka	46
Tilapalvelut	48
Kuntatoimialan palvelut, palveluverkko ja palveluiden järjestäminen	49
Kunnanviraston johto	52
Osallisuustyö	52
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	53
Asiakaspalvelut	54
Viestintä	54
Palveluiden järjestäminen ja palveluverkko yhteisissä palveluissa	55
Kehittäminen ja tietohallinto	60
Talouden ohjaus	61
Henkilöstöpalvelut ja kohdennettu asiakastyö	62
Hallinto- ja asiakaspalvelut	64
Suunnitelman yhteenveto	66

Strateginen tausta ja pormestariohjelma

Tuusulan kunnanvaltuusto on hyväksynyt palveluverkkosuunnitelman ensimmäisen kerran 12.11.2018 (§124). Palveluverkkosuunnitelmaa on päivitetty vuosittain talousarvion hyväksymisen yhteydessä, viimeisin päivitys on hyväksytty 13.12.2021 (§ 172).

Palveluverkon toteuttamiseen on laadittu projektisuunnitelma, ja palveluverkko-ohjelmaa toteutetaan laaditun projektisuunnitelman mukaisesti. Ohjelman toteutusta seurataan kuukausittain laadittavien raporttien avulla, joissa on kuvattu projektien eteneminen, keskeisimmät poikkeamat ja kuinka niitä hallitaan.

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelma kuvaa palveluverkko-ohjelman ja tarkastelee laajemmin, millaisia palveluita tuotamme. Kuvaamme palveluiden nykytilan ja keskeisimmät tulevaisuuden muutostaasteet toimintaympäristön, lainsäädännön tai havaittujen palveluiden laatua koskevien muutostarpeiden kautta. Osana suunnitelmaa hyväksyimme, mitä palveluitamme tarkastelemme laajemmin tulevien vuosien aikana.

Palveluverkkosuunnitelman ja palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelman taustalla on laajaa poikkihallinnollista yhteistyötä. Suunnitelman etenemistä ohjasi kunnan johtoryhmä ja erillinen työryhmä, jonka puheenjohtajana toimi kansliapäällikkö ja jäseninä toimialueiden kehittämispäälliköt sekä talouden ja palveluverkon asiantuntijat. Järjestimme vuoden 2022 aikana kaksi johtoryhmien yhteiskokousta suunnitelman valmisteluun.

Kuntastrategia

Tuusula uudistaa strategiansa valtuustokausittain. Valtuustokauden 2021–2025 strategian perustasta päätettiin valtuustossa lokakuussa 2021 ja strategiakokonaisuudesta joulukuussa 2021. Uusi strategia luotiin osallistavassa prosessissa vuoden 2021 aikana, ja kaikkien valtuustoryhmien hyväksymä pormestariohjelma toimi kuntastrategiatyön pohjana.

Strategian uudistustyön tuloksena syntyi "elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa" -kuntastrategia vuosille 2021–2025. Valtuusto hyväksyi kokouksessaan 4.10.2021 Tuusulan strategiaperustaan kuuluvan vision, toimintatavat ja päämäärät sekä niistä johdetut 14 valtuustokauden tavoitetta. Lisäksi määritettiin strategiset keinot tehdä strategiasta totta. Strategiakokonaisuus on täydentynyt vuoden 2022 aikana strategiaa toteuttavien strategisten asiakirjojen myötä. Tämä Tuusulan kunnan palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelma 2023 on yksi näistä strategisista asiakirjoista. Kuntastrategian toteutuksen tueksi olemme laatineet kolme keino-ohjelmaa: digitalisaatio, osaaminen ja kyvykkyydet sekä vaikuttaminen ja yhteistyö.

Tuusulan visio on "Elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa"

Tuusulan visiota toteuttaa kolme strategista päämäärää:

- Tuusulassa on mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä.

- Tuusulassa on hyvä elää.
- Tuusula kehittyy kestävästi.

Päämääriä toteuttavia valtuustokauden tavoitteita on yhteensä neljätoista.

Mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta veto- ja pitovoiman, asumisen ja elinympäristön, yritysten ja työpaikkojen sekä vapaa-ajan, harrastamisen ja kulttuurin näkökulmista. Päämäärän mukaan tarjoamme monipuolisia ja laadukkaita asumisen mahdollisuuksia, yritys- ja työpaikka-alueita sekä harrastamisen ja kulttuurista nauttimisen paikkoja.

Tuusulassa on hyvä elää -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden, oppimisen ja osaamisen sekä turvallisuuden näkökulmista. Päämäärä korostaa laadukkaiden palveluiden ja osallisuuden merkitystä ihmisten hyvinvoinnin luomisessa. Päämäärän alla huolehditaan myös kuntalaisten turvallisuudesta. Tuusula uudistaa palveluverkkoaan rakentamalla uusia päiväkoteja ja kouluja, jotka toimivat myös kuntalaisten olohuoneina ja yhdessä tekemisen paikkoina. Osallisuus, vaikuttaminen ja yhdessä tekeminen voivat tuoda lisää hyvinvointia kaikille.

Tuusula kehittyy kestävästi -päämäärää toteuttamaan on asetettu neljä tavoitetta kestävyys- ja ilmastotekojen, luonnon monimuotoisuuden, liikkumisen ja talouden näkökulmista. Päämäärä tuo esiin kunnan kestävyys- ja ilmastoteot, työn luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi ja esimerkiksi maankäytön ja liikkumisen merkityksen ilmaston kannalta kestävässä elämässä. Kestävä kuntatalous sisältyy tämän päämäärän alle. Kestävän kuntatalouden varmistamiseksi toteutamme kasvun ja talouden hallintaohjelmaa.

Yhteinen toimintatapa "me teemme yhdessä uutta"

Strategiassa määritetty yhteinen toimintatapamme on "Me teemme yhdessä uutta". Se korostaa sekä yhdessä tekemisen tärkeyttä että palveluiden kehittämistä kuntalaislähtöisesti.

Me

Me olemme asukkaita, yhteisöjä, yrityksiä, luottamushenkilöitä ja kunnan työntekijöitä. Me teemme ja toteutamme

kunnan strategian. Me luomme kasvavan Tuusulan tarinaa ja tulevaisuutta.

Teemme

Teemme uutta Tuusulaa toisiamme ymmärtäen. Saamme tuloksia aikaan ja onnistumme yhdessä. Meistä jokainen on

merkityksellinen ja voimme tehdä elämisen taidetta joka päivä. Autamme ja kannustamme toisiamme sekä kerromme myönteisiä tarinoita Tuusulasta!

Yhdessä

Saamme voimaa yhteistyöstä, jota rakennamme jokaisessa kohtaamisessa ja keskustelussa. Arvostamme moninaisuutta ja kunnioitamme erilaisuutta. Kannamme vastuuta toistemme hyvinvoinnista. Tarvitsemme kaikkien ideat käyttöön.

Yhdessä olemme enemmän.

Uutta

Uutta syntyy luovasti ideoiden. Uutta syntyy rohkeudesta yrittää ja erehtyä. Olemme edelläkävijöitä ja suuntaamme kestävään tulevaisuuteen. Iloitsemme yhdessä pienistäkin onnistumisista!

Keino-ohjelmat vaikuttaminen ja yhteistyö (edunvalvonta), osaaminen ja kyvykkyydet sekä digitalisaatio

Keino-ohjelmat syventävät ja täsmentävät hyväksytyä strategiaperustaa. Keinot tehdä strategiasta totta löytyvät digitalisaation hyödyntämisestä, vaikuttamisesta ja yhteistyöstä (edunvalvonta) sekä osaamisesta ja kyvykkyyksistä (henkilöstön hyvinvointi ja johtaminen). Keino-ohjelmissa kuvataan asioiden nykytila ja siihen vaikuttavat muutosvoimat. Ohjelmissa on määritetty keskeiset kehittämisen kärjet (3–5).

Keino-ohjelmat on laadittu kunnan toimialueiden ja luottamushenkilöiden yhteistyönä syksyllä 2021 ja ne hyväksyttiin alkuvuodesta 2022. Keino-ohjelmilla on runsaasti yhdyspintoja muihin Tuusulan kunnan strategiaan asiakirjoihin ja -ohjelmiin.

Olemme laatineet edunvalvonnan tavoitteet suhteessa hyvinvointialueisiin osana vaikuttaminen ja yhteistyö -ohjelmaa. Palveluita ja palveluverkkoa koskevat vaikuttamisen ja yhteistyön tavoitteet koskevat hyvinvointialueen edunvalvontaa.

Tuusulan kunnan konkreettisina tavoitteina hyvinvointialueyhteistyössä ovat

- Hyrylän terveyskeskuksen uudistaminen, uusi tulevaisuuden sotokeskus Hyrylään
- Täyden palvelun perhekeskus Hyrylään
- HYPÄ-korttelin toteutuksen käynnistäminen Rykmentinpuistoon
- Lähivastaanottopisteet (terveyskeskukset) kaikissa kuntakeskuksissa
- Toimivat ja sujuvat yhdyspinnat kunnan ja hyvinvointialueen välillä
- Sujuvat liikenneyhteydet hyvinvointialueen palveluihin

Pormestariohjelma

Pormestariohjelma määrittää Tuusulan valtuustokauden 2021–2025 painopisteet. Ohjelma on laadittu poliittisten ryhmien yhteistyönä ja sen ovat allekirjoittaneet kaikki Tuusulan kunnanvaltuustossa edustetut valtuustoryhmät. Ohjelma muodostuu 11 kokonaisuudesta, jotka osaltaan linjaavat palveluiden ja palveluverkon kehittämisen suuntaviivoja:

1. Kasvutavoite

Tavoittelemme 0,75 %:n vuosittaista väestönkasvua ja MAL-sopimuksen mukaista asuntotuotantotavoitetta. Tavoitteeseen pyritään monimuotoisella kaavoituksella ja asuntotuotannolla koko Tuusulassa sekä panostamalla veto- ja pitovoimatekijöihin: hyvät palvelut, varhaiskasvatus, koulutus, turvallisuus, ympäristö ja toimiva liikenne.

2. Talous

Olemme sitoutuneet edistämään palveluverkkosuunnitelman investointeja. Pyrimme luopumaan vajaakäytössä olevista kiinteistöistä nopeasti tai tehostamaan niiden käyttöä. Teemme elinvoimaa kasvattavia päätöksiä, jotta investointivelka pystytään hoitamaan vastuullisesti.

Hoidamme kunnan taloutta ensisijaisesti muilla keinoin kuin veronkorotuksilla. Tasapainoisen talouden ehdoilla toteutetaan muita pormestariohjelman tavoitteita, ts. pidämme jatkossakin Tuusulan käyttötalouden tasapainossa edellisen valtuustokauden aikana tehdyn talouden tasapainottamishjelman mukaisesti sekä edistämme toiminnan tehostamista. Kehitämme investointien kustannusseurantaa.

3. Lisää elinvoimaa

Edistämme koko Tuusulan elinvoiman kasvattamista poistamalla kasvun esteitä ja sääntelyä kaavoista, maapoliittisesta ohjelmasta ja rakennusjärjestyksestä.

Tuusula on pientalovaltainen kunta, ja rakennamme vahvuuksiemme varaan. Panostamme jatkossakin pientalovaltaiseen asuntotuotantoon. Tuusulasta tulee löytyä monipuolisia vaihtoehtoja asua ja elää eri elämäntilanteissa ja -vaiheissa. Jalostamme yleiskaavaa sallivammaksi kaavamerkintöjen osalta ja varaamme yleiskaavasta riittävästi uusia laajenemissuuntia, jotta meillä on useita mahdollisuuksia ylläpitää kasvua. Kehitämme yleiskaavaprosessia rullaavaksi. Kaavoituksen tehokkuus, ketteryys ja riittävä resursointi ovat avainasemassa pormestariohjelman tavoitteiden saavuttamisessa.

Kehitämme Tuusulan maapoliittista ohjelmaa sallivammaksi ja kannustavammaksi. Haja-asutusalueiden osayleiskaavojen mukaiset rakennuspaikkamahdollisuudet tulee sallia. Kunta ei tee uusia lunastuspäätöksiä, kun tavoitteena on ansaintatarkoitus yksityisten omistuksessa olevien tai yksityisten omistamien yritysten omistuksessa olevien maa-alueiden osalta valtuustokaudella 2021-2025.

Kunta hankkii työpaikka-alueiden maita omistukseensa vapaaehtoisilla kaupoilla tai solmii maankäyttösopimuksia hyvässä yhteistyössä maanomistajien kanssa. Selvitämme mahdollisuutta laajentaa maankäyttösopimusten käyttömahdollisuuksia maapoliittisessa ohjelmassa ja jaamme syntyvän rakennusoikeuden kannustavammin kunnan ja maanomistajien kesken.

Edistämme vesi- ja viemäriverkkoon kytkettyjen kiinteistöjen käyttötarkoituksen muutosta pysyviksi asunnoiksi. Mahdollistetaan laajentuminen olemassa olevien vesi- ja viemäriverkostojen varrella.

Uusien alueiden infrarakentaminen tulee olla kustannustehokasta ja etsimme keinot, joilla lyhennämme lainvoimaisen kaavan ja infrarakentamisen valmistumisen välistä aikaa, jotta alueet ovat nopeammin rakennettavissa. Pyrimme rakentamaan viheralueet mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, jotta alueet ovat viihtyisiä nopeammin.

4. Liikenne

Tuusula on pientalovaltainen kunta, jossa yksityisautoilu on monissa perheissä välttämättömyys. Vastustamme ruuhkamaksuja/tietulleja. Pysäköintipaikkoja tulee varata riittävästi kaikkien uusien rakennusten kohdalla. Sekä auto- että pyörätiet tulee pitää kunnossa. Kehitämme HSL-linjastoa palvelemaan tuusulalaisia entistä paremmin.

Tutkimme mahdollisuuksia järjestää kutsuliikennettä haja-asutusalueilla ja selvitämme suorien Helsinki-linjojen vaihtoehtoja. Edistämme pyöräilyä aiemmin laaditun suunnitelman pohjalta. Varaudumme pääradan lisäraiteiden tuomaan palvelutason parantumiseen.

5. Palvelut

Turvaamme riittävän rahoituksen tuusulalaisten sote-palveluiden nykyisen palvelutason säilyttämiseen, kunnes tehtävä siirtyy perustettavalle hyvinvointialueelle. Hyvinvointialueiden suuntaan edunvalvonta tulee olla tavoitteellista.

Kunnan tarjoamat palvelut ovat ihmisiä varten. Palveluprosessien tulee olla organisaation rajat ylittäviä ja palvella kuntalaisia mahdollisimman tehokkaasti ja ketterästi.

Haluamme kehittää Tuusulaa yritysmyönteisenä kuntana. Tämä konkretisoituu yritykselle tarjottavana laadukkaina tuki- ja tietopalveluina. Kunnan tulee olla mahdollistaja, kun yritys haluaa sijoittua Tuusulaan tai laajentaa toimintaansa. Edistämme nopeasti jo päätettyjä työpaikka-alueita ja varmistamme työpaikkatonttien saatavuuden jatkossakin.

6. Kunnan toimintojen kehittäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen panostetaan Tuusulassa. Ennaltaehkäisevää työtä kehitetään läpäisemään kaikki toimialueet. Lautakunnan roolia vahvistetaan niin, että se edistää jatkossa aktiivisesti kunnan hyte-työtä, luo sille tavoitteet ja mittarit, joita seurataan vuosittain.

Teknologia muuttaa yhteiskuntaa koko ajan nopeammin. Julkisen sektorin tulee kehittää toimintaansa ja nostaa työn tuottavuutta. Edistämme ketterien menetelmien käyttöönottoa ja digitalisaatiota kunnan organisaatiossa.

Tuusula on vetovoimainen työnantaja, joka huolehtii työntekijöiden koulutuksesta ja ammatillisesta kasvusta sekä terveellisestä ja turvallisesta työympäristöstä. Hyvä työnantajamielikuva auttaa pätevän henkilöstön rekrytoinnissa.

Tutkimme kunnan toimintojen kehittämistä ylikunnallisesti sekä yksityisen sektorin avulla. Merkitävien laatu- ja/tai tehokkuushyötyjen löytyessä olemme sitoutuneet uudelleenjärjestelemään kunnan toimintoja.

9. Kulttuuri, vapaa-aika ja harrastusmahdollisuudet

Teemme yhteistyötä yksityisen ja kolmannen sektorin kanssa, jotta voimme tuottaa monipuolisia kulttuuripalveluita, kaupallisia palveluita ja harrastusmahdollisuuksia koko Tuusulassa. Edistämme matkailupalveluiden mahdollisuuksia etenkin Tuusulanjärven alueella. Tuomme kulttuurihistorian rinnalle elävää kulttuuria Tuusulan pito- ja vetovoimatekijäksi.

Lisäämme yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa uusien palveluiden ja harrastusmahdollisuuksien tarjoamiseksi kuntalaisille. Kehitämme lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia esimerkiksi kansallisen Harrastamisen Suomen mallin mukaisesti.

Urheilu- ja liikunta mahdollisuuksia kehitetään koko kunnan alueella. Hyrylän urheilukeskus on kehittynyt alueellisesti merkittäväksi liikuntapaikaksi. Jatketaan Hyrylän urheilukeskuksen ja kunnan muiden liikuntapaikkojen kehittämistä ja tehdään niistä vieläkin vetovoimaisempia.

10. Sivistys

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin keskeisenä teemana on terveet ja pedagogisesti toimivat tilat niin varhaiskasvatuksessa kuin opetuksessa. Tuusula jatkaa nollatoleranssia sisäilmaongelmien kohdalla.

Kasvatuksen ja sivistyksen resurssit tulee kohdentaa siten, että ryhmäkoot pysyvät opetuksen ja toiminnan järjestämisen kannalta sopivan kokoisina niin varhaiskasvatuksessa kuin opetuksessa. Kasvun ja oppimisen tuen resurssien riittävyys tulee myös varmistaa. Valtuuston hyväksymä Kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelma on resurssien kohdentamista ohjaava keskeinen asiakirja.

Tuusula on laaja ja rakenteeltaan monimuotoinen kunta, joka rakentuu kolmesta keskuksesta ja niitä ympäröivistä kylistä. Myös palveluverkon tulee säilyä monimuotoisena lähikoulun arvopohjaan nojaavana kokonaisuutena, jossa keskustoihin rakentuvat monitoimikampukset sekä pienemmät yksiköt rakentavat yhdessä toimivan kokonaisuuden. Pienempien yksiköiden säilyttämistä tulee tarkastella yksikkökohtaisesti taloudellisten tunnuslukujen (tilojen toimivuus ja investoinnit, opetuksen resurssit) pohjalta edellä mainittuun lähikouluarvoon suhteuttaen.

Turvaamme ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja alakouluopetuksen Tuusulassa.

Tuusulan tavoitteena on olla kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta.

11. Pormestarimalli ja kuntalaisten osallistumismahdollisuudet

Olemme sitoutuneet pormestarimalliin, sen jatkokehitykseen ja avoimeen demokraattiseen päätöksentekoon.

Kuntalaisia tulee kuulla muutosten yhteydessä ja keskeisenä työkaluna on ennakkovaikutusten arviointi. Tulemme tarkastelemaan useita erilaisia vaikutuksia samanaikaisesti ja kokonaisvaltaisesti. Päätöksiä valmisteltaessa ja tehtäessä otamme huomioon, miten ne vaikuttavat kuntalaisiin, ympäristöön, organisaatioon ja henkilöstöön sekä talouteen.

Tuusula on Suomen kärkikuntia kuntalaisten osallistamisessa. Kehitämme kuntalaisten osallistamisen mahdollisuuksia tulevaisuudessakin.

Kunnan väestösuunnite ja kasvu ja tarpeet

Väestön määrä ja ikärakenne, yleiskaava, asuntorakentaminen, palvelutarpeiden muutos

Väestöennusteet, kuten Tilastokeskuksen syksyllä 2019 ja syksyllä 2021 julkaisemat väestöennusteet, ovat väestönkehitykseen vaikuttavien tekijöiden menneeseen kehitykseen perustuvia laskelmia, joihin ei sisälly kuntien suunnittelemaa väestönkehitystä tai aluepoliittista tahdonilmaisuja.

Väestösuunnitteet puolestaan ovat kunnan päätöksiin, suunnitelmiin ja valintoihin perustuvia väestönkehityksen suunnitelmia. Laskelmia kunnan tulevasta väestönkehityksestä tarvitaan, jotta palvelutuotannon, investointien ja verotulojen osalta voidaan varautua tulevaan.

Tuusulan kunnan väestönkehityksestä on laadittu väestösuunnite vuosille 2022–2046. Tuusulan väestösuunnite laaditaan sekä koko kunnan tasolla että tarkentuen kunnan eri alueille. Suunnitteessa tarkastellaan myös ikäryhmäkohtaista väestönkehitystä.

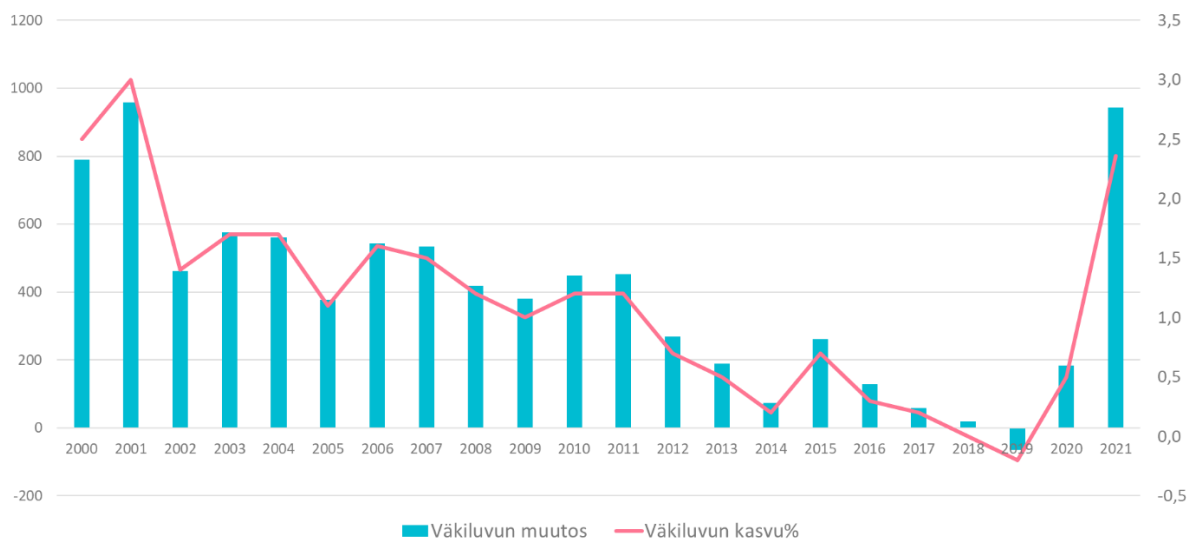
Vuosittaisessa väestösuunnitetarkastelussa kunnalle on laadittu viisi vaihtoehtoista väestösuunnitetta. Trendiennusteen osoittama kasvu perustuu aiempien vuosien kehitykseen eikä se huomioi kunnan tulevaisuuden suunnitelmia. Tavoite-ennusteissa huomioidaan kunnan tahtotila kasvava uusien asuinalueiden siivittämänä.

Hedelmällisyyskertoimissa on painotettu kolmea viimeistä vuotta, jolloin hedelmällisyys on ollut selvästi aiempaa alhaisemmalla tasolla. Tuusulan suunnitteessa on käytetty hedelmällisyyskerrointa 1,4.

Osa-alueittaisten suunnitteiden lähtökohtana on alueella laskentavuoden alussa asuva väki, jonka kehitystä tutkitaan kohortti-komponenttimenetelmän avulla. Väkiluvun ennustettu kokonaiskasvu jakautuu kunnan eri osa-alueille sekä aiempien vuosien osoittamaan trendiin pohjautuen että kunnan oman rakentamisennusteen osoittamien rakentamisen painopisteiden mukaisesti.

Väestösuunnitteen suurin väestönkasvu osuu niille alueille, joilla rakentaminen on kunnan rakentamisennusteen mukaan kiivainta. Rakentamisennusteessa ei osoiteta uutta rakentamista haja-asutusalueille. Tästä syystä haja-asutusalueiden väestön ei ennusteta kasvavan ja tämä on huomioitava osa-alueittaisia ja palveluverkkoa koskevia suunnitteita tarkasteltaessa. Todellisuudessa väestömäärä saattaa kuitenkin kasvaa. Väestösuunnitteita ja -ennusteita tarkasteltaessa on tärkeää tuntea väestönkasvun mennyt kehitys.

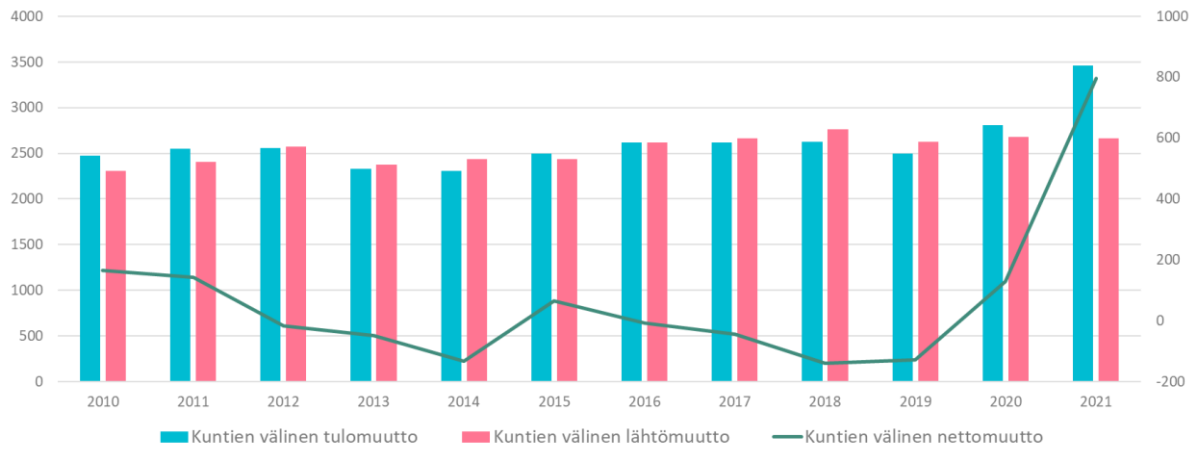
Mennyt kehitys

Kuvio 1. Tuusulan väkiluvun ja väestön kasvuprosentin kehitys 2000-2021.

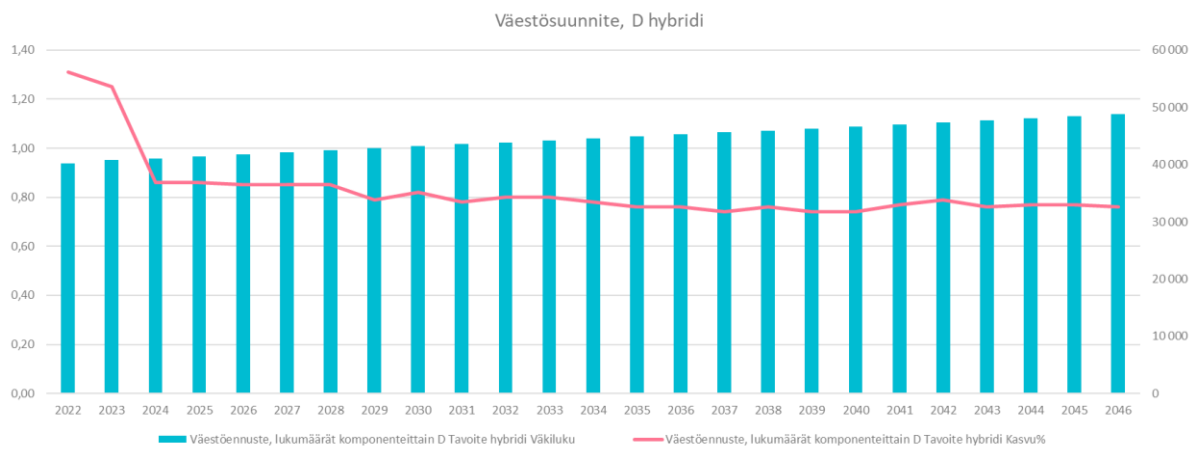

Kuvio 2. Syntyneet, kuolleet ja luonnollinen väestönkasvu vuosina 2000-2021.

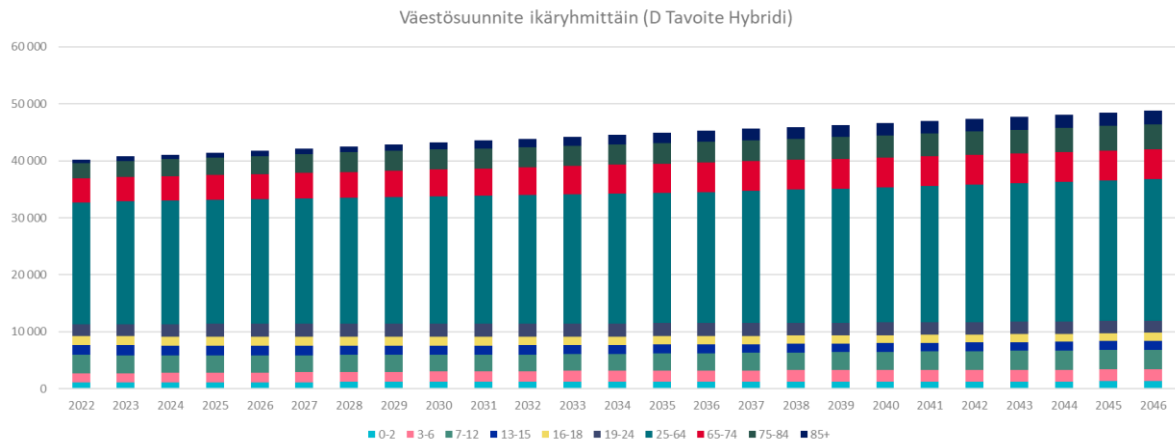

Kuvio 3. Kuntien välinen tulomuutto, lähtömuutto ja nettomuutto vuosina 2010-2021

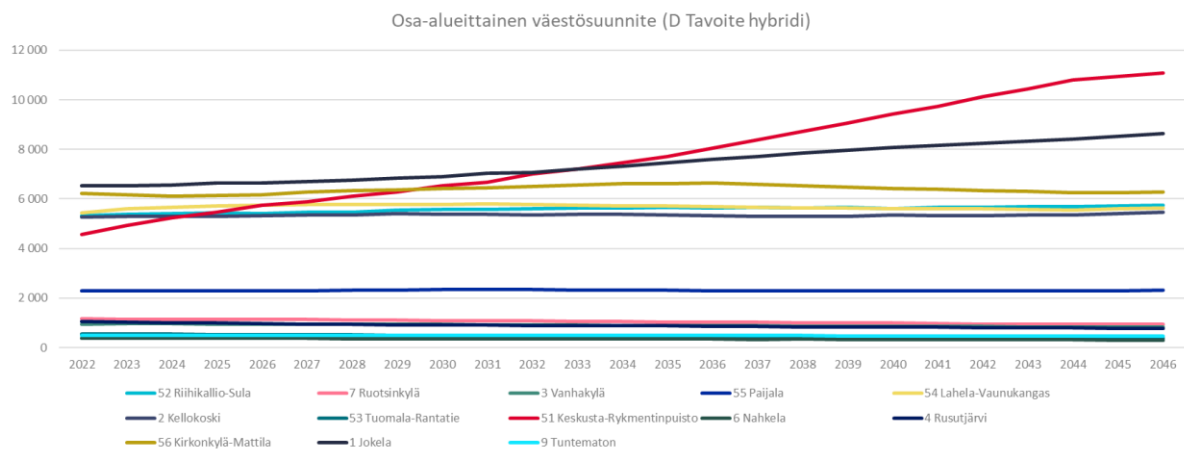
Suunnite vuosille 2022–2046

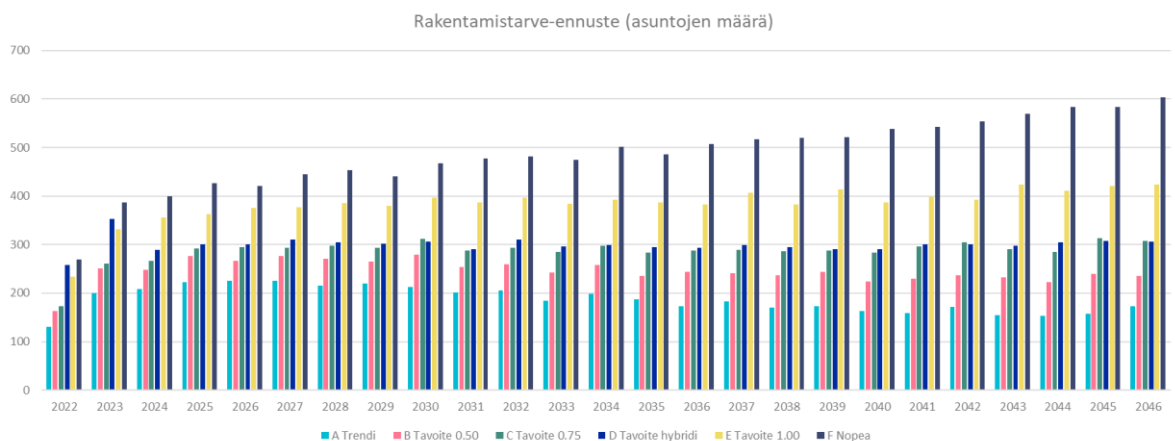
Kuvio 4. Väestösuunnite Hybridi-ennusteessa (D 0,75–1,4 %) vuosina 2022–2046

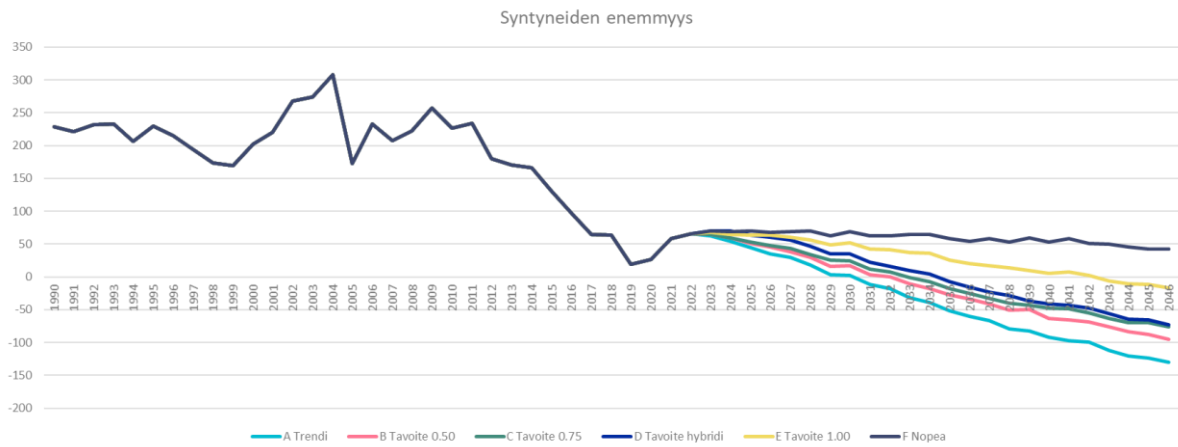
Kuvio 5. Väestösuunnite ikäryhmittäin Hybridi-ennusteessa (D 0,75–1,4 %) vuosina 2022–2046

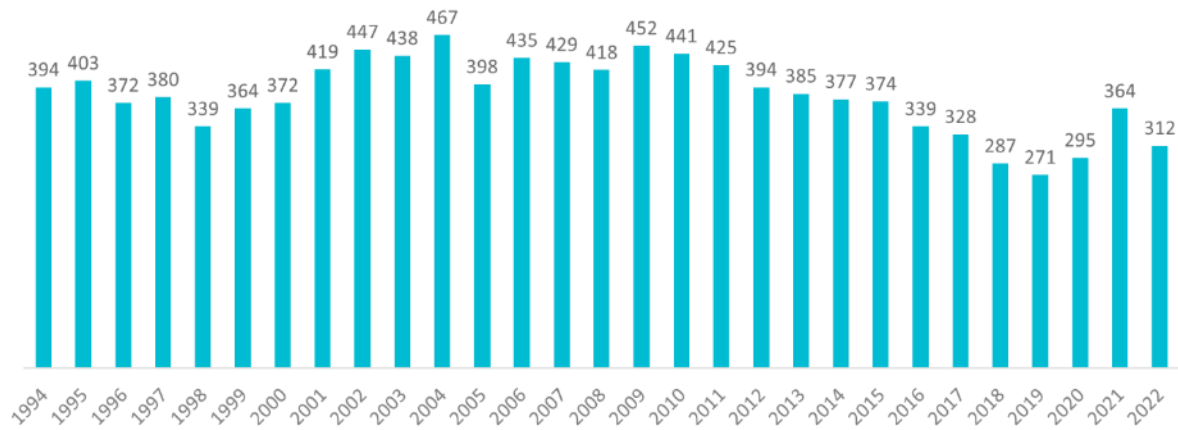
Kuvio 6. Väestösuunnite alueittain Hybridi-ennusteessa (D 0,75–1,4 %) vuosina 2022–2046

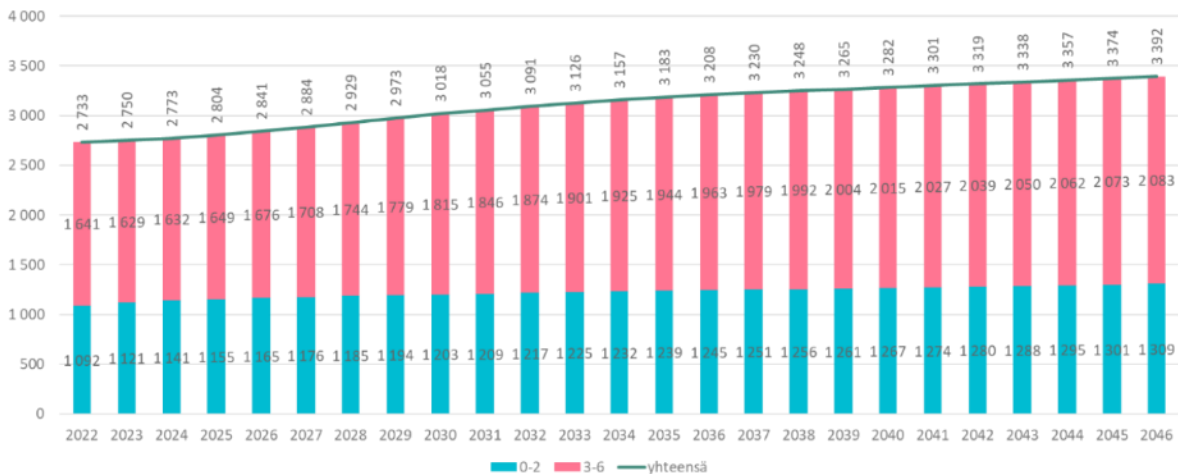
Kuvio 7. Tuusulan rakentamistarve-ennuste eri ennusteskenaarioissa.

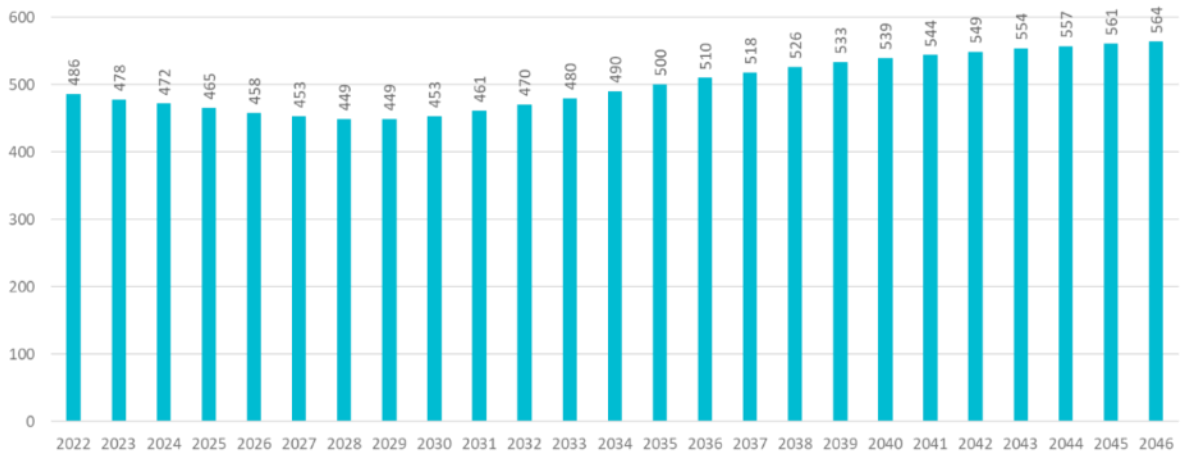
Kuvio 8. Syntyneiden enemmysten aikasarja vuodesta 1990 vuoteen 2021 ja syntyneiden enemmitys eri ennusteskennarioissa 2022–2046.

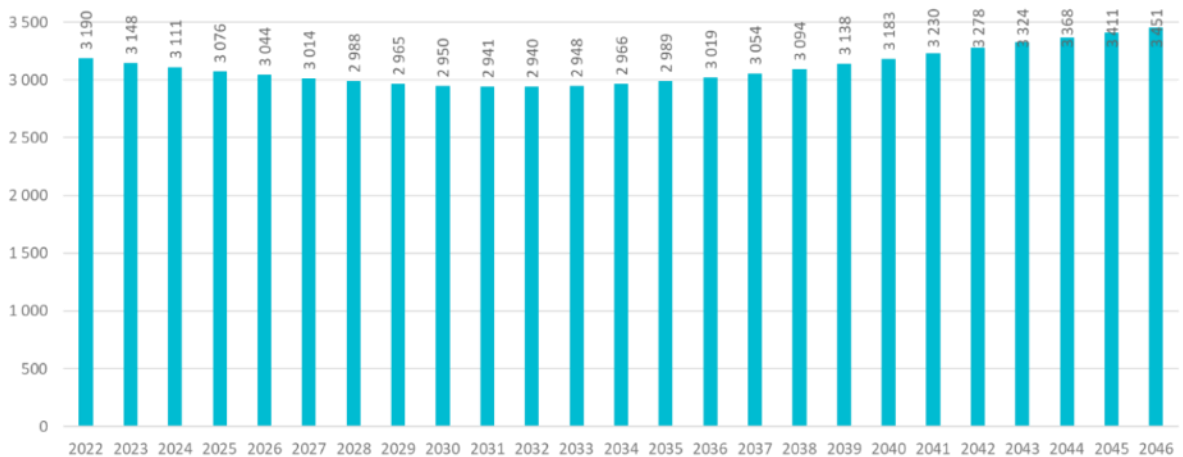
Kuvio 9. Syntyneet 1994–2021

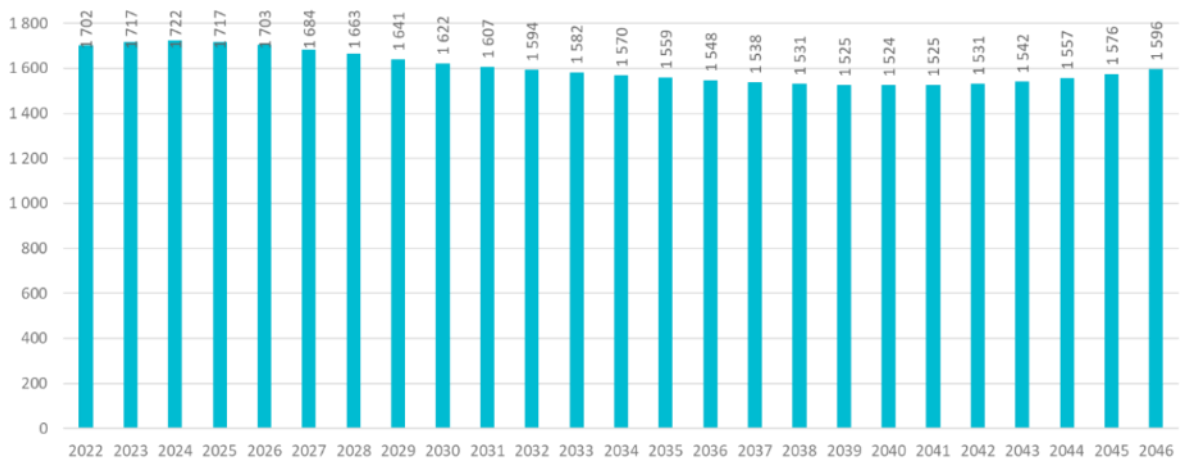
Kuvio 10. 0–6-vuotiaiden lasten määrän kehitys 2022–2046

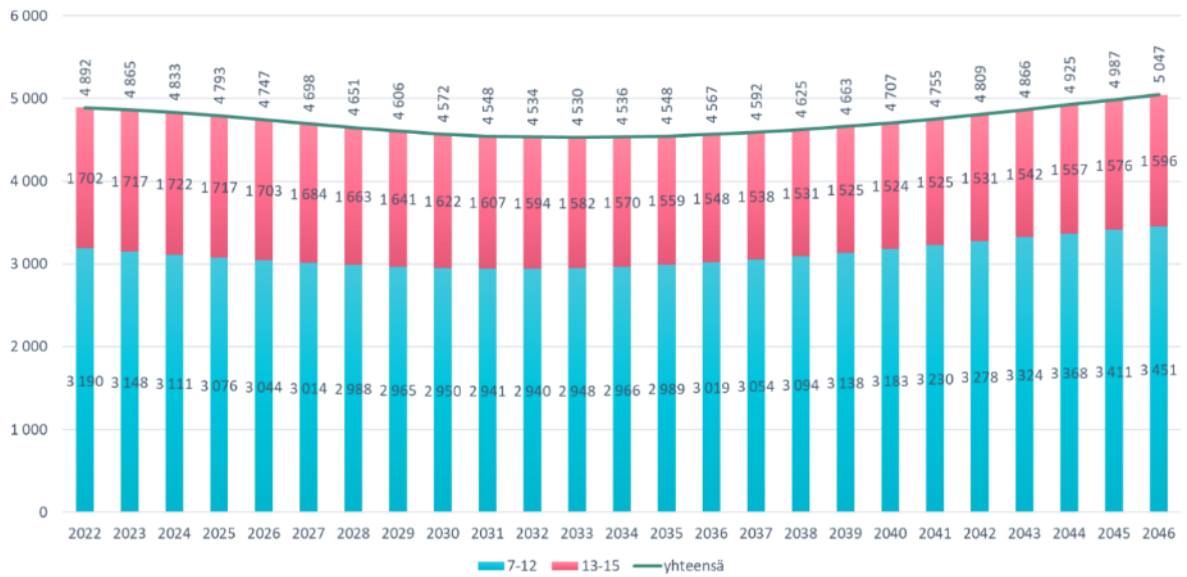
Kuvio 11. Koulutulokkaiden määrän kehitys 2022–2046

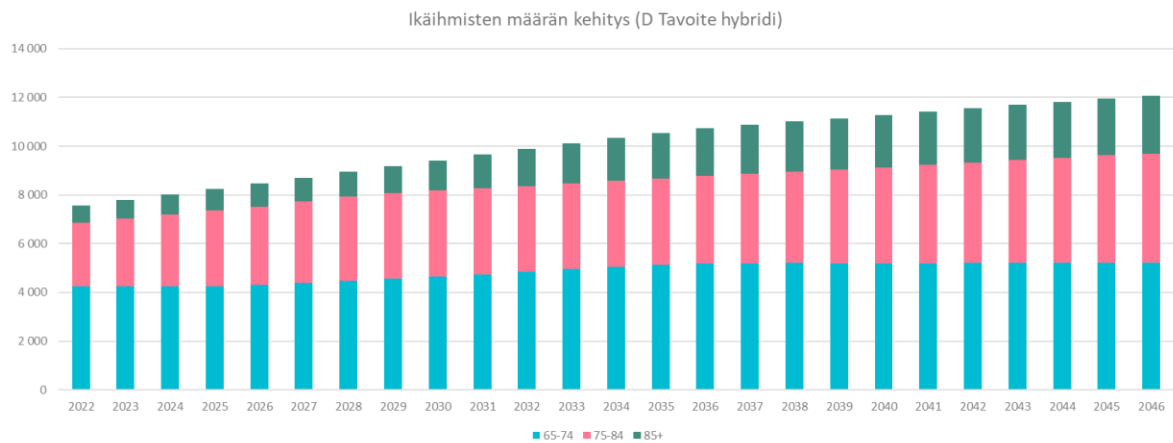
Kuvio 12. Alakoululaisten määrän kehitys 2022–2046

Kuvio 13. Yläkoululaisten määrän kehitys 2022–2046

Kuvio 14. Perusopetuksen oppilaiden määrän kehitys kokonaisuutena 2022–2046

Kuvio 15. Ikäihmistien määrän kehitys 2022–2046

Palveluiden ja palveluverkon kehittäminen on jatkuva prosessi

Kuntalain 1§ 2 mom. mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla.

Haluamme olla ketteriä ja kehittää tulevaisuuden kunnan palveluita jatkuvana prosessina asukas- ja asiakaslähtöisesti – taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Palveluiden ja kunnan kehittämisessä huomioidaan kunnan osallisuusmallin periaatteet asukaslähtöiselle kehittämiselle ja toiminnalle.

Olemme ottaneet haltuun erilaisia kehittämismenetelmiä palveluiden kehittämiseksi, kuten LEAN ja palvelumuotoilu. Tavoitteemme on vahvistaa ja mitata entistä paremmin asiakaskokemusta. Kehittämistä tulee tehdä osana arjen toimintaa. Tuusulan kunnassa on käytössä salkkutyökalu, jossa seuraamme sekä strategiaan sidottujen tavoitteiden etenemistä että erilaisia kehittämistoimia.

Keskeiset muutosvoimat Tuusulassa

Tuusulan kuntaa kohtaavia muutosvoimia ovat:

- hyvinvointialueiden muodostuminen, kunnan rooli hyvinvointialueen kumppanina, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen merkityksen kasvaminen
- digitalisaatio
- väestönmuutokset, väestön kasvun tavoitteet, kasvukunnan edellytysten ylläpitäminen ikäihmisten määrän kasvu
- osaavan työvoiman saanti, TE-palveluiden siirtyminen valtionhallinnosta kuntiin
- henkilöstön osaamisen kehittäminen ja osaamisen ylläpitäminen
- lainsäädännön muutokset

Palveluverkko-ohjelma

Valtuuston 18.11.2018 (tarkennukset 9.12.2019, 7.12.2020 ja 13.12.2021) hyväksymän palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseksi on käynnistetty vuoden 2021 alussa palveluverkko-ohjelma (liite 1), jolla johdetaan palveluverkon toteutusta hyväksytyyn ohjelmamallin mukaisesti. Ohjelman tavoitteena on toteuttaa palveluverkkosuunnitelma hallitusti, kustannustehokkaasti sekä laaditun aikataulun ja laatutavoitteiden mukaisesti hallitun samalla ohjelman tunnistettuja riskejä. Tavoitteena on toteuttaa ohjelma niin, että kokonaisvaikutus kunnan talouteen on pitkällä aikavälillä positiivinen.

Ohjelman organisaatio koostuu ohjausryhmästä, työryhmästä, ydintiimistä, projekteista sekä poikkileikkaavista projekteista. Ohjelma raportoi kuukausittain ohjelman etenemisestä ohjausryhmälle (projektien kuukausirapotti 9/2022 liitteessä 2). Ohjausryhmänä toimii kunnan johtoryhmän ja poliittisen johtoryhmän yhteiskokous.

Taulukossa 1 on esitetty palveluverkko-ohjelman yhteenveto projektien mitoituksen, laajuuden ja rakennuskustannusten osalta.

Taulukko 1. Palveluverkko-ohjelman yhteenveto

Projekti	Mitoitus- lapsimäärä	Laajuus [brm ²]	Rakennus- kustannukset, budjetti [€]
Päiväkoti Martta Wendelin	210	3 234	13 500 000
Monio	610*	8 773	33 200 000
Tuusulanjärven kampus	639	8 271	30 025 000

Riihikallion monitoimikampus	863	11 588	**
Rykmentinpuiston monitoimikampus	974	12 000	**
Peltokaaren päiväkoti	126	1 760	-
Lahelan monitoimikampus	1098	**	**
Jokelan kampus	**	**	**
Yhteensä	4 520	45 626	76 725 000

**sisältää 500 lukiolaista, muut käyttäjäryhmät arviona*

***tarkentuu myöhemmin*

Päiväkoti Martta Wendelin

Päiväkoti Martta Wendelin käynnisti palveluverkon uudistamisen ja on yksi varhaiskasvatuspalveluiden keskeisistä kunnallisista palvelutuotantohankkeista. Päiväkoti korvasi valmistuessaan kunnan kiinteistökannasta Etelä-Tuusulan alueella poistettavia, huonokuntoisia päiväkotikiinteistöjä.

Päiväkoti mitoitettiin 210 lapselle ja toteutettiin 10-ryhmäisenä. Päiväkoti nimettiin Tuusulassa asuneen ja työskennelleen taiteilija-kuvittaja Martta Wendelinin (1893–1986) mukaan. Wendelinin taide ja värimaailma näkyvät teemallisesti rakennuksen ja piha-alueiden jäsentelyssä. Päiväkoti on kunnan ensimmäinen CLT-runkoinen rakennus ja sille on myönnetty Joutsenmerkki.

Päiväkoti Martta Wendelin toteutettiin jaettuna urakkamuotona. Rakennuksen laajuus on 3 234 brm². Rakennushankkeen kustannusarvio on 13 500 000 €, alv. 0 %. Päiväkodin rakennustyöt ovat päättyneet ja päiväkoti on otettu käyttöön elokuussa 2022.

Lukio ja kulttuuritalo Monio

Lukio ja kulttuuritalo Monio tulee toimimaan monipuolisena koulutuksen, kulttuurin, osaamisen ja esittämisen keskuksena ja kohtaamispaikkana. Moniossa yhdistyvät useiden käyttäjäryhmien uusi oppimisympäristö ja kaikkia kuntalaisia palveleva kulttuuritalo.

Monion pääkäyttäjiä ovat Tuusulan lukio (Hyrylän toimipiste, noin 500 oppilasta), Tuusulan opisto, Keskisen Uudenmaan musiikkiopisto ja Tuusulan kuvataidekoulu. Lisäksi rakennukseen sijoitetaan kaksi isoa salia kulttuuri- ja esitystoimintaa varten. Niiden ansiosta rakennuksella on ilta- ja viikonloppukäyttöä opisto- ja kulttuuritoiminnan rinnalla. Keskittämällä palvelut yhteen paikkaan pyritään nostamaan palveluiden laatua ja saavutettavuutta, lisäämään Tuusulan vetovoimaa kulttuurikuntana sekä parantamaan tilankäytön tehokkuutta. Moniolla on ainutlaatuinen, pääosin puurakenteinen hybridirunko ja valmistuessaan rakennus on yksi Tuusulan maamerkeistä. Monion työmaa on saanut Rakennuslehden Vuoden työmaa 2022 tunnustuksen.

Monio toteutetaan kokonaisurakkamuodolla. Rakennuksen laajuus on 8 773 brm². Rakennushankkeen kustannusarvio on 33 200 000 €, alv. 0 %. Monion rakennustyöt alkoivat kesäkuussa 2021, ja rakennus otetaan käyttöön elokuussa 2023.

Tuusulanjärven kampus - Tusby träsk campus

Tuusulanjärven kampuksessa (Tusby träsk campus) yhdistyvät suomen- ja ruotsinkielinen varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus 1.–6. vuosiluokilla. Tuusulanjärven kampus mitoitetaan noin 400 oppilaalle, noin 60 esiopetusoppilaalle sekä 9-ryhmäiselle päiväkodille (mitoitus noin 180 lasta). Tuusulanjärven kampuksella päiväkotikiinteistö sekä Kirjonkylän ja Klemetskogin koulut toimivat tiiviissä yhteistyössä. Kampus korvaa Kirjonkylän koulukiinteistön, Klemetskog skolanin koulukiinteistön ja Mattilan päiväkodin. Yhdessä päiväkotikiinteistö Martta Wendelinin kanssa kampus korvaa myös joitakin Etelä-Tuusulasta poistuvia päiväkotikiinteistöjä.

Tuusulanjärven kampuksen projektiin kuuluu uudisrakennuksen rakentamisen lisäksi myös vanhan koulurakennuksen ja asuntolan purku, meluvallin ja -aitojen rakentaminen sekä tontin putki- ja kaapelisiirrot.

Tuusulanjärven kampus toteutetaan jaetulla urakkamuodolla. Rakennuksen laajuus on noin 8 271 brm². Rakennushankkeen kustannusarvio on 30 025 000 €, alv. 0 %. Tuusulanjärven kampuksen rakennustyöt alkoivat joulukuussa 2021 ja kampus otetaan käyttöön elokuussa 2024.

Tusby träsk campus kombinerar finsk och svensk småbarnsfostran, förskoleutbildning och grundskola för årskurserna 1–6. Kirjonkylä campuset är planerat för cirka 400 elever, cirka 60 förskoleelever och ett daghem för 9 grupper (cirka 180 barn). På campuset samarbetar daghemmet, Kirjonkylän koulu och Klemetskog skola. Campuset ersätter Kirjonkylä skolfastighet, Klemetskog skolas skolfastighet och Mattila daghem. Tillsammans med dagis Martta Wendelin kommer campuset också att ersätta en del av daghemsfastigheterna som nerläggs i södra Tusby.

Utöver uppförandet av en ny byggnad omfattar campusprojektet även rivning av den gamla Kirjonkylä skolbyggnaden och bostäderna, uppförande av bullervallar samt flytt av ledningar och kablar på tomt.

Byggnadens omfattning är cirka 8 271 brm². Kostnadsberäkningen för byggprojektet är 30 025 000 €, inklusive moms. 0 %. Byggarbetena på Tusby träsk campus startade i december 2021 och campus kommer att tas i bruk i augusti 2024.

Riihikallion monitoimikampus

Riihikallion monitoimikampus mitoitetaan noin 840 oppilaalle (vuosiluokat 1.–9.) sekä noin 20 esiopetusoppilaalle. Monitoimikampus koostuu uudisrakennuksesta ja julkisivuiltaan peruskorjattavasta liikuntasalirakennuksesta. Lisäksi projektiin kuuluu vanhan koulurakennuksen purku ja kunnallistekniikan työt (hulevesiuoman siirto, puistopolkujen siirto, tilapäiset pysäköintialueet). Kampuksen tontille tehdään lähiliikuntapiha.

Riihikallion monitoimikampus toteutetaan kokonaisurakkamuotoisena. Monitoimikampuksen uudisrakennuksen laajuus on 11 588 brm² ja liikuntasalirakennuksen 1 677 brm². Riihikallion monitoimikampuksen toteutussuunnittelu on valmistunut, ja urakkakilpailutus järjestetään vuoden 2022 lopussa. Rakentamisen on määrä alkaa vuoden 2023 alkupuolella. Riihikallion monitoimikampuksen uudisrakennus valmistuu arviolta vuonna 2025. Vanhan koulun purku sekä lähiliikuntapihan ja liikuntasalin julkisivujen peruskorjaus valmistuvat arviolta 2026.

Rykmentinpuiston monitoimikampus

Rykmentinpuiston monitoimikampus mitoitetaan noin 800 oppilaalle (vuosiluokat 1.–9.), noin 40 esiopetusoppilaalle sekä noin 140 vaativalle erityisoppilaalle. Monitoimikampus koostuu uudisrakennuksesta sekä päiväkotioptiosta. Kampuksen tontille tehdään lähiliikuntapiha.

Rykmentinpuiston monitoimikampus toteutetaan elinkaarihankkeena kilpailullisella neuvottelumenetelmällä. Rakennuksen arvioitu laajuus on noin 12 000 brm². Rykmentinpuiston monitoimikampuksen elinkaarineuvottelut päättyvät vuoden 2022 lopussa ja elinkaarisopimus on tarkoitus solmia vuoden 2023 alussa. Monitoimikampus valmistuu arviolta elokuussa 2025.

Peltokaaren päiväkotiki

Peltokaaren päiväkotiki mitoitetaan 6-ryhmäiseksi päiväkodiksi (noin 126 lasta). Päiväkotiki toteutetaan vuokramallilla kilpailullisella neuvottelumenettelyllä. Vuokra-aika on noin 20 vuotta. Päiväkodin hankintaneuvottelut päättyvät vuoden 2022 lopussa, ja vuokrasopimus on tarkoitus solmia vuoden 2023 alussa. Päiväkodin toiminta alkaa arviolta tammikuussa 2025.

Lahelan monitoimikampus

Lahelan monitoimikampus mitoitetaan noin 900 oppilaalle (1.–9. vuosiluokat), noin 40 esiopetusoppilaalle sekä 8-ryhmäiselle päiväkodille (mitoitus noin 170 lasta).

Monitoimikampus toteutetaan elinkaarihankkeena kilpailullisella neuvottelumenetelmällä. Monitoimikampuksen hankesuunnitelman on määrä valmistua vuoden 2022 lopussa. Rakennuksen arvioitu laajuus ja kustannusarvio tarkentuvat hankesuunnitelman valmistuttua. Monitoimikampus valmistuu arviolta elokuussa 2027.

Jokelan kampus

Jokelan koulukampuksesta on tehty strateginen kehittämisselvitys vuonna 2020. Selvityksessä otetaan kantaa koko alueen palveluverkkoon. Vuoden 2021 aikana on tehty laaja ennakkovaikutusten arviointi, jossa arvioidaan eri kehittämissvaihtoehdot.

Jokelan koulun ennakkovaikutusten arvioinnin perusteella tehdään päätös vuonna 2025, kun hankesuunnittelu käynnistyy. Vaihtoehtoina ovat joko yhtenäiskoulu, (5.–9. lk) tai yläkoulu. Se, miten koulu toteutetaan, vaikuttaa oppilasmäärään.

Sivistyksen palvelut ja palveluverkko:

Lähipalvelu, kuntataso ja seudullisesti järjestettävät palvelut sekä muut palvelun järjestämistavat

Palvelualueet ja palveluyksiköt

Sivistyksen tukipalvelut:

- toimialueen hallinto
- ruokapalvelut.

Varhaiskasvatus

- kunnallinen varhaiskasvatus
- esiopetus
- yksityinen varhaiskasvatus.

Oppiminen

- perusopetus
- kasvun ja oppimisen tuki
- lukio
- Tuusulan Opisto ja taiteen perusopetus.

Vapaa-aikapalvelut

- alueellinen nuorisotyö ja tapahtumapalvelut
- liikuntapaikat ja ulkoilupalvelut
- uimahalli- ja terveystuuluntapalvelut.

Kulttuuripalvelut

- museo- ja kulttuuripalvelut
- kirjaston palveluyksiköt.

Sivistyksen toimialueen keskeinen tehtävä on elinikäisen hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen mahdollistaminen kunnan asukkaille. Tavoitteena on hyvä elämä ja ilo. Toimintamme avulla haluamme mahdollistaa jokaisen kasvua omaan täyteen mittaansa sekä tukea löytämään omat vahvuutensa ja mahdollisuutensa vaikuttaa asioihin. Opimme yhdessä uutta ja edistämme kestävä elämäntapaa.

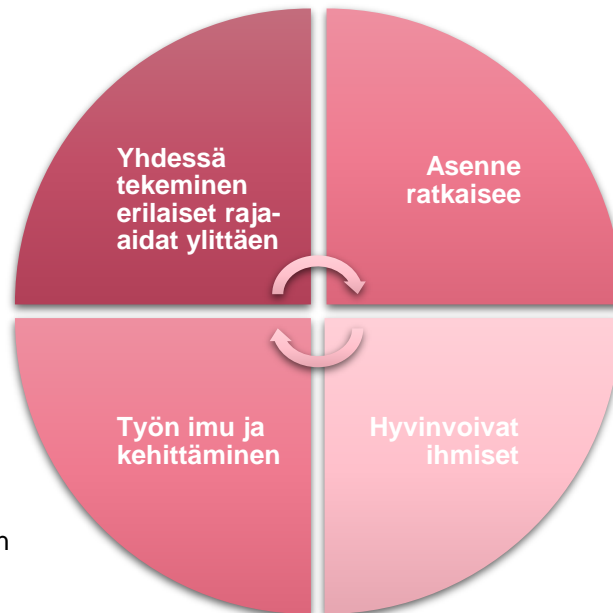
Kunnat ovat monien muutosten edessä, ja sivistyspalveluihin vaikuttavia keskeisiä muutoksia ovat:

- Sivistyspalveluiden lakisääteisyys tuo palveluihin pysyvyyttä.
- Ilmastonmuutos – palvelut ja eläminen kestäväällä tavalla. Sitoudumme kehittämään palveluita kestäväen tulevaisuuden rakentamiseksi: Sosiaalisesti, taloudellisesti, kulttuurisesti ja ekologisesti kestävä toimintatapa.
- Moninainen osallisuus ja uudistuva päätöksenteko vaikuttavat sivistyspalveluiden tuottamiseen – jokainen vaikuttaa.
- Väestökehityksen ja alueellisen erilaistumisen huomioiminen – tehtävien ja vastuiden uusjako.
- Sivistyskunnan mahdollisuuksiin panostaminen – yhteistyö, kumppanuudet ja verkostoituminen toimintatapana.
- Hyvinvoinnin tuottaminen jokaiselle monialaisessa yhteistyössä on keskiössä – sivistys kantaa.
- Jatkuva oppimisen mahdollistaminen – osaamista ja luovuutta läpi elämän.
- Voimavarojen takaaminen tulevaisuuteen – kuntien sivistyspalveluiden rahoitukseen on panostettava.
- Kansalaisyhteiskunnan edellytyksistä huolehtiminen: Asukkaiden ja yhteisöjen aktiivisuus ja omatoimisuus tuovat uusia yhteistyömuotoja ja luovat aktiivista kuntalaisuutta.
- Palveluverkon kehittäminen tuo alueille palveluiden keskittymät.
- Kuntarajat ylittävät yhteistyömuodot palveluiden toteuttamisessa voivat olla taloudellisesti ja toiminnallisesti järkeviä.
- Osaamisen kehittäminen työurien aikana on välttämätöntä - myös yhdistelmätyö, työkierto.

Keskeisiksi arvoiksi olemme yhdessä määrittäneet yhteisöllisyyden, mahdollisuuksien tasa-arvon, yhdenvertaisuuden, vastuullisuuden ja kestävyys. Olemme sitoutuneet toimimaan yhteisten arvojemme mukaisesti. Toiminnassamme toivon ja toiveikkuuden ylläpitäminen niin paikallisten kuin laajempien haasteidenkin keskellä on ensiarvoisen tärkeää.

Sivistyksen toimintakulttuuri kuvaa sitä, miten työskentelemme yhdessä toistemme kanssa. Toimintakulttuurin kuvaukseen on sisällytetty sekä pitkän aikavälin kehitystä että visiota tulevaisuudesta.

- erilaisuuden hyödyntäminen ja arvostaminen
- avoin keskustelu, dialogi
- mahdollisuus vaikuttaa ja osallistua monin tavoin

- oikeudenmukaisuus
- luottamus
- tasa-arvo
- avoimuus

- palveleva johtaminen ja jaettu johtajuus
- yhteisesti määritellyt tavoitteet ja sitoutuminen
- rakenteet, joissa toimitaan
- joustava, reagoiva organisaatio
- ketterä, muuttuva toiminta

- asiakas keskiössä
- palveluattisuus
- kohtaaminen
- hyvinvoiva työyhteisö

Sivistyksen toimialueen [kehittämissuunnitelmaan](#) 2022–2025 (valtuusto 23.5.2022 §57) on kirjattu keskeiset toimialueen tavoitteet ja toimenpiteet valtuustokaudelle.

Sivistyksen toimialueen palveluja on tarkasteltu alla olevissa kappaleissa palvelualueittain nelikenttätaulukossa nykytilan ja tunnistettujen muutostarpeiden kautta.

Sivistyksen tukipalvelut

Sivistyksen hallinto

Sivistyksen toimialueen hallinnon tehtävänä on tukea arvioida ja seurata toimialansa palveluiden laatua, vaikuttavuutta ja toiminnan tuloksellisuutta sekä tukea palvelualueiden tavoitteiden toteutumista.

Yksikön keskeiset muutostarpeet liittyvät:

- palveluverkkomuutosten toteuttamiseen ja vuosittain lisääntyvien hankintojen toteuttamisen malliin, hankintaosaamisen määräaikainen lisääminen palveluverkkomuutosten aikana.

Ruokapalvelut

Ruokapalvelut on sivistyksen toimialueen tukipalveluihin kuuluva palveluyksikkö. Ruokapalvelut tuottaa palveluita koulu- ja varhaiskasvatusyksiköille. Rykmentinpuiston keskuskeittiö sijaitsee

Hyrylässä ja keskuskeittiöllä valmistetaan valtaosa tuusulalaisten koulujen ja päiväkotien ruoasta.

LÄHIPALVELUT

Tällä hetkellä

- Koulut
- Päiväkodit
- Puistoruokailu
- Henkilöstöravintola
- Taideleirit
- Liikuntaleirit
- Kesäkerhot
- Tapahtumat, avajaiset, kokoukset
- Ikäihmisten ruokailu

Muutostarpeet

- Väliaikatarjoilu, Monio
- Kahvila, Monio
- Lukio Monio
- Palveluverkkotyön edetessä henkilöstövai-
kutukset
- Koulun kerhotoiminta, välipalat
- Harrastamisen Suomen mallin kehittyminen
ja välipalat laajemmin osana uutta koulupäi-
vää

KUNTATASOISET PALVELUT

Tällä hetkellä

- Tuotetaan yhteistyönä ruokapalveluiden,
tilakeskuksen ja yksityisen palveluntarjoajan toi-
mesta.
- Sijaisvälitys omana toimintana. Sopimuskump-
panit eivät ole pystyneet vastamaan tarpeeseen.
- Vastuullisuuden kehittäminen
- Yhteinen tavoite kaikissa kouluissa on, että kaikki
oppilaat syövät kouluruokaa
- Kouluruokaryhmät
- Hyvinvointia ruoasta, kaksi ruokavaihto-
ehto kouluilla

Muutostarpeet

- Tuotetaan yhteistyönä, jos on kannattavaa ja
yksityinen palveluntarjoaja pystyy tarjoa-
maan ammattihenkilökuntaa.
- Sijaisvälitys palveluntuottajan toimesta
(laatu + hinta?)
- Ruokapalveluiden Vastuullisuussuunnitel-
man käyttöönotto
- Kouluissa tarjotaan kouluruokailusuosituksen
(VRN 2017) mukaista, ravitsemuksellisesti
laadukasta ja maukasta, syömään houkutte-
levaa ruokaa
- Aktiiviset kouluruokaryhmät jokaisella kou-
lulla ja mukana reseptien arvioinnissa
- Hyvinvointia ruoasta, kaksi ruokavaihtoehtoa
kaikissa kouluissa ja päiväkodeissa

SEUDULLISET PALVELUT

Tällä hetkellä

- Ruokapalveluiden varautuminen
- Muonitusryhmät sekä seudullinen yhteistyö
- Hankkeet: päämääränä on kansallisen ruokahä-
vikkitiekartan mukaisesti edistää hävikin vähen-
tymistä uuden teknologian ja sosiokulttuurisen
muutoksen avulla niin Tuusulassa kuin koko
maassa.
- Sote

Muutostarpeet

- Ruokapalveluiden varautuminen
- Muonitusryhmät ja seudullinen yhteistyö
- Olla mukana hankkeissa, joiden tavoitteena
on tuottaa avointa tietoa
- Sote -hyvinvointialue

MUUT PALVELUN TUOTTAMISEN TAVAT

Tällä hetkellä

-

Muutostarpeet

- Rykmentinpuiston henkilöstöravintolan avaaminen ja kokoustilat käytössä
- Kokouksiin ja tilaisuuksiin laadukkaita palveluja ja tuotteita
- Palveluiden tuottamisen tavassa huomioitavaa:
- Tuotetaan yhteistyönä ruokapalveluiden, tilakeskuksen ja yksityisen palveluntarjoajan toimesta, jos on kannattavaa ja yksityinen palveluntarjoaja pystyy tarjoamaan ammattihenkilökuntaa

Ruokapalveluissa on kehitetty toimintaa tuotteen tai palvelun aikaansaamiseksi eri prosessien avulla. Prosesseja parannetaan Lean-ajattelumallin mukaan. Lähtökohtaisesti parannetaan tuottavuutta ja tuotetaan asiakkaalle parasta mahdollista arvoa. Tuottavuutta ei kuitenkaan paranneta nopeuttamalla työtahtia vaan poistamalla erilaisia turhia ja tuottamattomia toimintoja tuotannosta.

Kylmävalmistuksessa ruoka valmistetaan etukäteen Rykmentinpuiston tuotantokeittiössä yhdistelemällä esikäsiteltyjä raaka-aineita kylmänä. Ruoan kylmävalmistuksessa kaikki ruoka esivalmistetaan jo edellisenä päivänä kypsennystä vaille valmiiksi.

Kylmävalmistuksella valmistettu ruoka mahdollistaa ruoan joustavan kuljettamisen kylmänä ja turvallisen kypsennyksen palvelukeittiössä. Kylmävalmistettu ruoka säilyy useita päiviä kylmässä ennen kypsennystä. Kypsennystä tehdään jaksotetusti menekin mukaan. Kylmävalmistus mahdollistaa tasalaatuisen ja ekologisen ruoanvalmistuksen. Kylmävalmistus on omiaan tasamaan ruuhkahuippuja, koska voimme valmistaa tuotteita koko päivän. Näin myös tilat ja laitteet ovat tehokkaassa käytössä. Kylmävalmistus on myös nopeuttaa ruoanvalmistusprosessia huomattavasti.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuksen palvelualueeseen kuuluvat kunnallinen varhaiskasvatus ja esiopetus sekä yksityinen varhaiskasvatus. Tuusulan kunta ohjaa, opastaa ja valvoo yksityisiä palvelutuottajia. Varhaiskasvatuksen palveluita ohjaa kasvatus- ja sivistyslautakunta. Tuusulan kunnan varhaiskasvatuspalveluiden tehtävänä on järjestää laadukas ja monipuolinen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluverkko varhaiskasvatusikäisille lapsille. Varhaiskasvatuspalvelut järjestetään kunnan omana päiväkotij- ja perhepäivähoitona sekä yksityisenä toimintana.

LÄHIPALVELUT**Tällä hetkellä**

- Kaikille alueilla on omat päiväkodit (kunnalliset, yksityiset, ostopalvelu)
- Avoin toiminta perhetuvissa: Myötätuuli, Pellava, Notkokuisto, Roinila
- Toiminnassa ollaan siirtymävaiheessa uusiin tiloihin (Tuusulanjärven kampus, Lahela, Pelto-kaari)
- Toiminnassa huomioidaan uusiin työyhteisöihin ja tiloihin siirtymisen vaikutukset

Muutostarpeet

- Lähipalveluna vahvistetaan lapsen tuen toteutumista varhaiskasvatuksessa
- Palveluverkkomuutosten myötä päiväkotien yhteiskäyttöisten tilojen tarjoaminen kunnan asukkaiden käyttöön
- Palveluverkkomuutosten myötä päiväkotien yhteiskäyttöisten tilojen tarjoaminen kunnan asukkaiden käyttöön
- Palveluverkon siirtymäkauden aikana 2022-2027 tarvitaan lapsimäärän kasvun vuoksi käyttöön väistötilaratkaisuja (Neitoperhonkuja, Rykmentinpuistotien tilat)

KUNTATASOISET PALVELUT**Tällä hetkellä**

- Integroidut erityisryhmät
- Varhaiskasvatuksen perheohjaajat
- Keusoten yhteistyöpalvelut kohtaamispaikkatoiminnassa kohdentuvat perhetupa Myötätuuleen.
- Kaksivuotinen esiopetus-kokeilu osana valtakunnallista kehittämistä Kolsassa ja Lahelan ter-
tussa

Muutostarpeet

- Integroitujen erityisryhmien rinnalle pienennetyt ryhmät
- Vanhemmuuden tukeminen ohjatuin ryhmin
- Sähköisten palveluiden kehittäminen neuvonnassa
- Hyvinvointialueen kohtaamispaikkatoiminta liikkuvana, jalkautuvana palveluna
- Palveluiden koordinoinnin edistäminen kohtaamispaikkatoiminnassa
- Kaksivuotisen esiopetuskokeilun jatko

SEUDULLISET PALVELUT**Tällä hetkellä**

- Moniammatillinen yhteistyö lasten ja perheiden tukemiseksi
- Perhekeskuspalvelut
- Toiminnan yhteiskehittäminen valtionavustusten kautta Kuuma-kuntien alueella

Muutostarpeet

- Moniammatillinen yhteistyö kunnan, hyvinvointi-alueen ja järjestöjen kanssa perheiden lasten ja perheiden tukemiseksi
- Palveluohjauksen kehittäminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa
- Sähköisen perhekeskuksen palveluiden käyttö
- Täyden palvelun perhekeskuksen palveluiden käyttö

MUUT PALVELUN TUOTTAMISEN TAVAT

Tällä hetkellä

- Lähipalvelu tuotetaan kunnallisten päiväkotien lisäksi myös yksityisissä päiväkodeissa
- Yksityinen varhaiskasvatus, n. 400 lasta
- Päiväkodit 10 kpl
- 1 yksityinen ryhmäperhepäivä-hoitokoti
- 5 yksityistä perhepäivähoitajaa
- Kotihoidon tuki
- Palvelusetelin käyttöönotto

Muutostarpeet

- Kunnallisen ja yksityisen päivähoidon suhde ja alueiden erillaisuus, yksityistä varhaiskasvatusta on vain Hyrylän alueella
- Yksityisten toimijoiden mahdollisuudet resursoida lapsen tuen toteuttamiseen voivat vaikuttaa lisäävästi kunnallisen varhaiskasvatuksen tarpeeseen
- Palveluseteli muuttaa palveluiden käytettävyyttä

Varhaiskasvatuksen palveluverkon kehittäminen

Varhaiskasvatuksen kunnallinen palveluverkko tarjoaa tällä hetkellä paikan 60 %:lle kaikista varhaiskasvatukseen oikeutetuista 0–6-vuotiaista (noin 1450 lasta). Yksityisen palveluntarjoajan palveluita käyttää 0–6-vuotiaista noin 400, ja kotihoidon tukea saa noin 480 lasta. Varhaiskasvatuksen yksityiset palveluntarjoajat ovat merkittävä osa Tuusulan varhaiskasvatuksen palvelutarjonnan kokonaisuutta.

Lapsiennusteen mukaan viisivuotiskauden 2022–2027 aikana varhaiskasvatukseen lasten määrä kasvaa noin 150 lapsella. Tuusulaan on muuttanut viime vuosina lisää lapsiperheitä, ja palveluihin osallistumisprosentti on noussut myös alle 3-vuotiaiden osalta. Ennusteen mukaan lapset vähenevät eniten Kellokoskella seuraavan viiden vuoden aikana. Eniten 0–6-vuotiaiden lasten määrä kasvaa ennusteen mukaan Jokelan alueella, jonne valmistuu Peltokaaren 6-ryhmäinen päiväkotitilaisuus vuoden 2025 alussa. Etelä-Tuusulan palveluverkko tiivistyy neljään päiväkotiin. Perhepäivähoidon osuus pienenee seuraavan viiden vuoden aikana 12 hoitajan ja noin 50 paikan verran ja kymmenvuotiskaudella noin 60 hoitopaikan verran. Perhepäivähoitajien väheneminen on ollut nopeinta Jokelan alueella, ja väheneminen on aiheuttanut haasteita varhaiskasvatuspaikkojen järjestämiseen.

Suurin osa yksityisistä palveluntuottajista toimii etelässä. Uusien päiväkotien avautuminen voi muuttaa palveluiden käyttöä, ja kunnallisen varhaiskasvatuksen kysyntä voi kasvaa. Muutokseen vaikuttavat myös 1.8.2021 voimaan tulleet asiakasmaksu-uudistukset ja uudistuksen vaikutukset asiakasmaksujen eroihin kunnallisen ja yksityisen palveluntuottajan välillä. Yksityisen hoidon tukea korotettiin 1.8.2022 alkaen lautakunnan päätöksellä. Hallituksen ehdotus sisältää korotuksen myös yksityisen hoidon tukiin vuodelle 2023. Vuoden 2023 aikana saamme käsityksen perhevaapaaudistuksen vaikutuksista varhaiskasvatuksen aloittamisikään ja vapaiden vaikutuksista, kun varhaiskasvatuspaikkoja voidaan käyttää hybridimaisesti. Palvelusetelin käyttöönotto lisää yksityisten palveluiden käytettävyyttä. Yksityisten paikkojen osalta riskinä on taloustilanteen vaikutus yksittäisten toimijoiden toimintakykyyn ja kunnallisen kapasiteetin riittävyys.

Palveluverkon ja oppimisympäristöjen ohjausryhmä on täsmentänyt oppimisympäristösuunnitelun keskeisiä tekijöitä Iloisen oppimisen Tuusula -käsikirjassa. Keskeiset varhaiskasvatuksen ja oppimisen palveluverkkosuunnittelua ohjaavat periaatteet on kirjattu valtuuston 13.12.2021 hyväksymään palveluverkkosuunnitelmaan.

Oppimisen palvelualue

Oppimisen palvelualueeseen kuuluvat perusopetuspalvelut, lukiokoulutus, kasvun ja tuen oppimisen tuki, Tuusulan opisto ja taiteen perusopetus. Oppimisen palvelualueetta ohjaa kasvatus- ja sivistyslautakunta. Oppimisen palvelualueen tehtävänä on tarjota laadukasta opetusta ja elinikäisen kasvun ja oppimisen edellytyksiä oppilaille, opiskelijoille ja eri ikäisille kunnan asukkaille.

LÄHIPALVELUT

Tällä hetkellä

- Lähikoulut eri kylissä
- Siirtymävaihe uusille kampuksille
- Alueelliset pienryhmät
- Oman äidinkielen ja oman uskonnon opetus
- Tuusulan lukion toimipisteet Hyrylä (urheilualmennus), Jokela (ratsastuslinja, tauolla) Kellokoski (pelipainotus)
- Taiteen perusopetus
- Kuvataidekoulu (Hyrylä ja Kellokoski)
- Käsityökoulu (Hyrylä, Kellokoski, Jokela)
- Musiikkiopisto (Hyrylä, Kellokoski, Jokela)
- Tanssiopisto (Hyrylä, Kellokoski, Jokela)
- Opiston toiminta noin 20 pisteessä + Jokelan kansalaisopiston pisteet: 5000 opiskelijaa, 10 000 opetustuntia
- Opiskeluohjelmien palvelut (psykologit, kuraattorit ja kouluterveydenhuolto)
- Koulun perheohjaajat
- Kouluvalmentajat hankerahoituksella
- Pro koulu -toimintamalli monilla kouluilla

Muutostarpeet

- Tarkasteltavat koulut: Nahkela, Vanhakylä, Tuomala, Rusutjärvi
- Ruotsinkylä siirtyy Lahelaan, Klemetskog Tuusulanjärven kampukselle
- Opiston toimipisteverkon mukauttaminen Monioon/Kampuksiin vs. alueellinen saavutettavuus
- Opiston opiskelijamäärä 6760, opetustunnit 10 800
- Opetus lisääntyy erityisesti ilmaisussa
- Opetus vähentyy musiikissa (KUM-yhteistyö)
- Kouluvalmentajat, koulun perheohjaajat omana toimintana
- Opiskeluohjelmien palvelut Hyvinvointialueen tuottamana (1.1.2023 alkaen)
- ProKoulu -toimintamalli kaikilla kouluilla

KUNTATASOISET PALVELUT

Tällä hetkellä

- Vaativa erityisopetus
- Ruotsinkielinen opetus alakoulussa
- Tuusulan lukio: Projektit ja kansainvälinen toiminta
- Kansalaisopistojen toiminta
- Tuusulan Opisto, Jokelan kansalaisopisto
- Taiteen perusopetus
- Oppilashuoltotyö
- Perhetyöntekijät
- Valmistava opetus

Muutostarpeet

- Ruotsinkielisen opetuksen jatkumo sujuvammaksi yhteistyössä Vantaan kanssa
- Englanninkielinen opetus Keravalla
- Tuusulan lukio:
- Harvinaiset kielet (verkko- ja etäopetus)
- Vierailijaluennot
- Sanataiteen opetus Opistossa ja sen taiteen perusopetus-suunnittelu
- Opiston musiikin opetuksen järjestämistapa

SEUDULLISET PALVELUT

Tällä hetkellä

- Oppilaaksiotto yli kuntarajojen
- Kellokosken koulu
- Tuomalan koulu
- Sairaalaopetus
- Jokelan alueen koulut
- Opiston etäkurssit, esim. Karjalan kieli (valtakunnallinen)
- Kuuma-alueen yhteistyö kehittämisessä ja linjauksissa

Muutostarpeet

- A2-kielten opetus Mäntsälän kanssa
- Harvinaisten kielten opetus
- Kansalaisopistojen yhteistyö esim. harvinaisten kielten opetuksen työnjako
- Opiston etäkurssit (valtakunnallinen vs. paikallinen koulutustehtävä)
- IB-lukion edistäminen

MUUT PALVELUN TUOTTAMISEN TAVAT

Tällä hetkellä

- Koulupäivän yhteydessä tapahtuva kerho- ja harrastustoiminta lähes kokonaan yhteistyökumppaneiden kanssa (järjestöt, seurat, ostopalvelut)

Muutostarpeet

- Harrastamisen Suomen malli voi muuttaa koulupäivän rakennetta
- Perusopetuslain mahdollinen uudistaminen
- Valtakunnallinen ohjaus ja sen rooli palveluiden kehittämisessä
- Kansainvälinen toiminta oppilaiden kanssa verkon välityksellä

Oppimisen palveluverkon kehittäminen

Oppilasennusteet palveluverkolla, jossa oppilaat olisivat ohjattu keskeisiin monitoimikampukseen, D-ennuste.

Koulu	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Jokela ala	562	558	558	563	574	585	605	636	670	707	737	774	809	841
Jokela ylä	338	341	347	350	348	345	342	340	341	346	347	358	367	381
Jokelan yhtenäiskoulu	900	899	905	913	922	930	947	976	1011	1053	1084	1132	1176	1222
Kellokoski ala	461	452	444	431	418	397	378	364	344	322	308	293	281	269
Kellokoski ylä	246	244	244	242	239	235	226	222	215	206	200	195	186	177
Kellokosken yhtenäiskoulu	707	696	688	673	657	632	604	586	559	528	508	488	467	446
Rusutjärvi	78	70	67	62	57	52	45	39	33	28	23	19	18	18
Tuusulanjärven kampus	340	326	310	310	307	308	307	305	304	306	309	313	315	317
Paijala	230	219	214	210	209	207	206	202	199	195	187	182	179	175
Rykmentinpuisto ala	240	257	268	276	288	299	310	315	320	328	341	351	362	374
Rykmentinpuisto ylä	403	407	409	413	410	409	414	411	409	408	414	414	418	418
Rykmentinpuisto yhtenäiskoulu	643	664	677	689	698	708	724	726	729	736	755	765	780	792
Lahela ala	510	518	516	509	495	481	469	453	444	435	424	415	409	403
Lahela ylä	378	382	373	367	365	356	348	343	335	329	318	307	298	290
Lahelan yhtenäiskoulu	888	900	889	876	860	837	817	796	779	764	742	722	707	693
Riihikallio ala	652	636	633	621	609	604	594	582	572	560	552	544	538	538
Riihikallio ylä	327	334	340	336	332	330	324	316	313	310	308	302	295	287
Riihikallion yhtenäiskoulu	979	970	973	957	941	934	918	898	885	870	860	846	833	825
Yhteensä alakoulu	3190	3148	3111	3076	3044	3014	2988	2965	2950	2941	2940	2948	2966	2989
Yhteensä yläkoulu	1702	1717	1722	1717	1703	1684	1663	1641	1622	1607	1594	1582	1570	1559
Yhteensä peruskoulu	4892	4865	4833	4793	4747	4698	4651	4606	4572	4548	4534	4530	4536	4548

Ruotsinkylän koulun alueen oppilaita, jotka voivat mennä myös Lahelaan. Mikkolan koulun nykyisen alueen oppilaat ohjautuvat ennusteessa Rykmentinpuistoon, Lahelaan ja Riihikallioon. Rykmentinpuiston neliöiden vähentäminen muuttaa Pajjalan alueen oppilaiden yläkouluun ohjautumista tulevaisuudessa. Pajjalan alueen oppilaat ohjautuvat tuolloin todennäköisimmin sekä Rykmentinpuistoon että Lahelaan. Oppilasmäärien kehityksen myötä on arvioitava esimerkiksi Koskenmäen aluetta ja tulevaa Häriskiven ohjautumista jo alakoulussa. Myös Kirkonkylän ja Rykmentinpuiston kohdalla osalta alakoululaisten oppilaiden ohjaus tulee muuttumaan nykytilanteesta. Värillä on arvioitu milloin kyseinen koulu aloittaisi arvioidulla oppilasmäärällä. Riihikallion kohdalla on käytetty uuden koulun valmistumista, jolloin Ruotsinkylän alueen lapset eivät välttämättä vielä tule kyseiseen kouluun. Oppilasmäärien ennusteiden mukaan pienten koulujen alueella oppilaiden määrä laskee voimakkaammin kuin keskuksissa.

Riihikalliossa riittää 4-sarjainen yhtenäiskoulu koko alueelle. Monitoimikampuksen koko on tarkentunut toteutussuunnittelussa 850 oppilaaseen. Ruotsinkylän alueen oppilaita ohjataan Riihikallion kouluun ja Lahelaan.

Rykmentinpuiston alakoulu toteutuu 3-sarjaisena ja yläkoulu 6-sarjaisena. Rykmentinpuistoon tulee vaativan erityisopetuksen ryhmät (noin 18 ryhmää). Rykmentinpuiston tontille jää varaus mahdollisesti tulevaisuudessa tarvittavaa päiväkotia varten. Päiväkotiopioista päätetään vuoden 2023 aikana.

Lahelan monitoimikampuksella alakoulu toteutuu todennäköisesti 3/4-sarjaisena ja yläkoulu 4/5-sarjaisena. Laajuus tarkentuu hankesuunnitelmavaiheessa loppuvuodesta 2022 ja se vahvistetaan kesän 2023 oppilasennusteiden pohjalta ennen elinkaarineuvottelujen aloittamista.

Jokelan palveluverkon osalta on tarkasteltu alueen oppilaiden kokonaismäärää. Tarkempi päätös palveluverkon kehittämisestä alueella tehdään Jokelan koulukeskuksen hankesuunnitelman yhteydessä arviolta vuonna 2025. Jokelassa ei ole yhtenäistä perusopetusta antavaa yksikköä, kuten muissa kuntakeskuksissa. Yhtenäiskoulu antaisi myös enemmän mahdollisuuksia alueen kaa-voitukseen ja muuhun suunnitteluun, koska minkään yksittäisen koulun koko ei muodostuisi ongelmaksi uusien alueiden tuomien kasvupiikkien aikana. Jokelassa koulumatkat keskustaan ovat eri alueilta hyvin kohtuulliset ja turvalliset.

Kasvun ja oppimisen tuen yksikön keskeiset projektit

Kasvun ja oppimisen tuen palvelut sisältävät pienten lasten, kouluikäisten ja nuorten sekä opiskelijoiden kasvun ja oppimisen tuen palvelut ja palveluohjauksen sekä oppilas- ja opiskelijahuollon. Oppilas- ja opiskeluhuollon palvelut sijoitetaan koulujen ja lukion yhteyteen. Oppilashuollon henkilöstö siirtyy hyvinvointialueelle 1.1. 2023.

- Vammaisopetukseen soveltuvien tilat rakennetaan Rykmentinpuiston monitoimikampukseen. Kampuksen sijain on keskeinen ja hyvin saavutettava.
- Kalliomaan koululle tulee löytää uudet tilat yhteistyökuntien alueelta. HUS myy Kellokosken sairaala-alueen kiinteistöt.

Tuusulan kunnassa on koko kuntaa palvelevia erityisen tuen ryhmiä yhteensä 24 sekä Kalliomaan sairaalakoulun palvelut. Kunta järjestää vaativaa erityistä tukea yhteistyössä Sipoon kanssa tarjoamalla oppilaspaikkoja myös sipoolaisille.

- Alueellisia pienryhmiä on eri kuntakeskuksissa yhdeksän.
- Koko kuntaa palvelevia emo/paja-ryhmiä on neljä.
- Vaativan erityisen tuen ryhmiä on 11 (yhteistyötä Sipoon kanssa).
- Kalliomaan koulun ryhmät ja konsultaatio (kuntayhteistyö) tulevat lisäksi.

Tuusulan opiston ja kuvataiteen perusopetuksen keskeiset projektit

Tuusulan opisto ja Tuusulan kuvataidekoulu siirtyvät vuonna 2023 lukio ja kulttuuritalo Monioon. Muuton myötä opisto ja kuvataidekoulu tiivistävät yhteistyötä entistä monimuotoisempana lukion ja Moniossa toimivien taiteen perusoppilaitosten ja järjestöjen kanssa.

Tuusulan kuvataidekoulun opetus seuraa elokuusta 2018 alkaen Opetushallituksen ohjein uudistettua taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmaa. Suunnitelmassa painottuvat entistä enemmän lapsen ja nuoren taidesuhde, visuaalinen lukutaito sekä osallisuus ja vaikuttaminen taiteen keinoin.

Vapaassa sivistystyössä saavutettua osaamista hyödynnetään osana tutkintoon johtavaa koulutusta.

Kulttuuri

Kulttuurin palvelualueelle kuuluvat museopalvelut, kulttuuripalvelut ja kirjastopalvelut. Kulttuuripalveluiden toimintaa ohjaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta. Perustehtävänä on edistää asukkaiden hyvinvointia ja elinvoimaisuutta tarjoamalla osaamista ja harrastamista tukevia palveluita, kulttuuri- ja taide-elämyksiä sekä vahvistamalla tuusulalaisten kulttuuri-identiteettiä.

LÄHIPALVELUT

Tällä hetkellä

- Kirjastot jokaisessa kuntakeskuksessa + kirjasto-auto
- Omatoimikirjasto Kellokoskella
- TaikaKulttuuri ja Kultsu -kulttuurikasvatussuunnitelmat
- Hakeutuvat kulttuuripalvelut (kirjaston kotipalvelu, hakeutuva kulttuuripalvelu)
- Kulttuuripalvelut ja -tapahtumat

Muutostarpeet

- Omatoimikirjastojen laajentaminen jokaiseen kirjastoon
- II asteen kulttuuri-kasvatussuunnitelma
- Aktiivisen kuntalaisuuden edistäminen

KUNTATASOISET PALVELUT

Tällä hetkellä

- Kulttuuripalvelut ja -tapahtumat
- Uuden aineiston hankinta ja käsittely
- Kirjaston tietojärjestelmien hallinta ja ylläpito
- Kokoelmahallinta ja tietopalvelu
- Taideohjelmat
- Klaavolan talo

Muutostarpeet

- Kuntalaisten galleriatila
- Kokoelmatila
- Tuusulan taideohjelman toteuttaminen
- Monion tapahtumat

SEUDULLISET PALVELUT

Tällä hetkellä

- Virtuaalimuseohanke
- Kirjaston kimppayhteistyö (kuljetukset, varaukset, aineistonhankinnan kilpailutukset, verkkokirjasto,
- e-aineistot)
- Kulttuurimatkailuhanke Elävät juuret
- Näyttelyohjelman toteuttaminen
- Erkkola, Jokelan Tiilitehdas ja Sairaalamuseo
- Virtuaali-Tuusula

Muutostarpeet

- Virtuaalimuseo yhdessä naapurikuntien kanssa 2025
- Kirjastojärjestelmän ylläpito seudullisena palveluna 2024
- Kirjaston kimppayhteistyön laajentaminen
- Kulttuurimatkailu-yhteistyön tiivistäminen
- Kokoelmatila?
- Kaiku-kortti
- Kulttuurihyvinvointisuunnitelma
- Kokoelmahallintajärjestelmän Finna-yhteys (myös valtakunnallinen ja kansainvälinen)
- Monion vuosittainen tapahtumaviikko

MUUT PALVELUN TUOTTAMISEN TAVAT

Tällä hetkellä

- Virtuaalimuseohanke toimii kansallisen tason palvelutuotantona.
- Halosenniemen museo ja Aleksis Kiven kuolinmökki toimivat kansainvälisen tason palvelutuotantona.

Muutostarpeet

Kansallisen tason palvelutuotannoksi tähtäävät

- Kirjaston e-palvelut (Yhteinen e-kirjasto)
- Virtuaalimuseo (Järvenpää-Kerava-Tuusula)
- Sairaalamuseo (osa valtakunnallista)
- Terveysalan museota)
- Kokoelmahallinnan Finna-yhteys

Kansainvälisen tason palvelutuotannoksi tähtäävät

- Halosenniemi
- Virtuaalimuseo (toteutustaso ja aikataulu ratkaisevat)

Kulttuuri- ja museopalveluiden palveluverkko

Kulttuuri- ja museopalveluiden keskeiset projektit ovat Halosenniemen peruskorjaus, puutarhan kunnostus ja asiakaspalvelutilojen laajentaminen, Taidekasarmin kunnostus taiteen tilaksi ja pääkirjaston tarveselvitys.

Halosenniemi

Halosenniemen kehittämissuunnitelma on tehty 2018. Siinä on tutkittu koko Halosenniemen alueen kunnostus ja palvelujen tarvitsemien tukitilojen tarpeet. Alueen rakennuksista ja rakennelmista on laadittu rakennushistorialliset selvitykset (RHS) ja tehty kunnostustoimenpiteitä sekä taiteilijakodissa että saunassa. Kunnostustoimenpiteet jatkuvat vuonna 2023.

Puutarha tarvitsee täydellisen kunnostuksen. Siihen liittyy museon pysäköintialueen laajentaminen sekä asiakaspalvelurakennuksen uudistaminen vastamaan paremmin nykypäivän tarpeita.

Taidekasarmi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on ottanut kantaa aloitteen pohjalta siihen, että Taidekasarmi säilytetään taiteen esittämisen tilana. Tuusulaan tarvitaan laadukkaat ammattimaisen näyttelytoiminnan tilat osana Hyrylän keskustan kehittämistä.

Taidekasarmi tulee kunnostaa ammattimaiseen näyttelytoimintaan. Taloon tulee sijoittaa myös museoiden henkilökunnan työtilat. Taidekasarmissa sijaitseva Martta Wendelinin galleria on kuin museo museossa. Tavoitteena tulee olla tilan säilyttäminen ja avaaminen yleisölle.

Klaavolan ja Ilmatorjuntamuseon välisen tien entisöiminen kevyenliikenteen kylätieksi

Raskasliikenne käyttää Klaavolan ja Ilmatorjuntamuseon välistä tietä, joka tulisi muuttaa kevyen liikenteen kylätieksi. Muutos mahdollistaisi museoalueen kokonaiskehittämisen. Tien varressa olevan navettarakennuksen käyttöä muutetaan niin, että sinne tulee museoiden toimintaa tukevia palveluja.

10-rakennus

10-rakennus on osa Monion kokonaisuutta. Rakennus korjataan Hyrylän käsityökeskuksen, Taito muotoilu- ja käsityökoulun Helmin sekä kulttuuripalveluiden tilaksi, jossa on myös tila kahvila-käsityö(kauppa)yrittäjälle. Käsityökeskus sekä muotoilu- ja käsityökoulu tarvitsevat tiloja eri materiaalien koulutus- ja käsittelykäyttöön. Kulttuuripalveluiden käyttöön tulee työtilat, jotka palvelevat myös Moniossa järjestettäviä tapahtumia ja niiden tuotantoa. Rakennuksen kunnostus toteutetaan vuonna 2023.

Kirjastopalvelut

Kirjastoilla on yhteiskunnassa tärkeä ja monipuolinen sivistystehtävä. Kirjastossa ei ainoastaan hankita tietoa sekä käytetä ja lainata aineistoja, vaan siellä myös opitaan, harrastetaan, kokoonnutaan, työskennellään ja toimitaan yhdessä. Kirjastolaki (1492/2016) määrittelee yleisen kir-

jaston tehtäväksi mm. "tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan". Lain vaatimus tulee huomioida uusia tiloja suunnitellessa ja vanhoja uudistaessa. Myös yleisten kirjastojen laatusuosituksessa määritellään tavoitteet kirjastotiloille.

Pääkirjasto

Pääkirjaston kiinteistöön on tehty vuonna 2021 kuntoarvio, jonka perusteella rakennus on peruskorjauksen tarpeessa. Myös Hyrylän keskustan kehittämisen päätökset vaikuttavat pääkirjaston rakennuksen tulevaisuuteen. Jotta kirjaston toiminta lomittuu sujuvasti keskustan kehittämisen myötä mahdollisesti muuttuvaan ympäristöön, pääkirjasto täytyy joko peruskorjata nykyiseen kiinteistöön tai rakentaa uusi pääkirjasto uuteen paikkaan. Jos pääkirjasto peruskorjataan, tulee samalla toteuttaa toiminnalliset muutokset niin sisätiloissa kuin ulkokuoreenkin liittyen. Peruskorjauksen yhteydessä pääkirjasto olisi luontevaa muuttaa osittain toimimaan omatoimikirjastona, jolloin kirjaston aukioloaikoja voitaisiin laajentaa.

Jokelan kirjasto

Jokelan kirjastossa toteutettiin vuonna 2019 remontti, jossa tehtiin tilamuutoksia, uudistettiin pinnat ja kalustus ja muutettiin kirjavarasto työhuoneeksi. Vuonna 2020 kunnostettiin Jokela-talossa sijaitseva sali.

Jokelan kirjaston sijainti koulukeskuksen vieressä monitoimitalossa on toimiva ja kirjasto onkin onnistunut luomaan toimivat yhteistyösuhteet muiden paikallisten toimijoiden kanssa. Jokelan monitoimitalo on tärkeä kokoontumispaikka paikallisille yhteisöille. Jokela-talon kiinteistöön tulee tehdä lähivuosina kuntoarvio.

Kellokosken kirjasto

Kellokosken kirjastoon ja nuorisotilaan tehtiin vuonna 2021 perusparannus. Kirjastoon ja nuorisotilaan tehtiin tilamuutoksia sekä kirjaston osalta pinnat, valaistus ja kalustus uusittiin.

Kirjaston ja nuorisotilan yhteiskäyttöä on tehostettu muutoksien myötä. Kellokosken kirjaston aukioloaikoja on laajennettu omatoimikirjastoratkaisun myötä, ja kirjastopalveluiden saatavuus on parantunut merkittävästi Pohjois-Tuusulan alueella.

Kirjastoauto

Kirjastoautotoiminta on olennainen osa kirjaston palveluverkkoa ja kirjastopalveluita. Tuusulan kirjastoauto on hankittu vuonna 2016 ja sen käyttöikä tulee olemaan noin 15 vuotta. Kirjastoauton avulla pystytään saavuttamaan kunnan koulut ja päiväkodit ja tarjoamaan kaikille lapsille mahdollisuus käyttää kirjaston palveluja. Kirjastoauton avulla kirjastopalveluita voidaan tarjota lähipalveluna myös haja-asutusalueiden asukkaille. Nykyinen kirjastoauto vastaa hyvin palvelutarvetta.

Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalveluihin sisältyvät alueellinen nuorisotyö ja tapahtumapalvelut, liikuntapaikat ja ulkoilupalvelut sekä uimahalli- ja terveystuokuntapalvelut. Toimintaa ohjaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta. Vapaa-aikapalveluiden perustehtävänä on edistää asukkaiden hyvinvointia ja elinvoimaisuutta tarjoamalla osaamista ja harrastamista tukevia palveluita.

LÄHIPALVELUT

Tällä hetkellä

- Pääosa palveluista on lähipalveluita: Nuorisotalo, pelikenttä, liikuntasali, koulun lähiliikuntapaikat, kerhot, reitit, lähiladut ja polut
- Hyrylän palvelukeskuksen nuorisotila suunnitteilla
- Kuntakeskusten tulevaisuuden investointeja kartoitetaan palveluverkon pohjalta. Pääpaino on arkisen liikkumisen ja harrastamisen edellytysten varmistamisessa.

Muutostarpeet

- Koulunuorisotyö vahvistuu ja nuorisotyö sekä kohtaamistavat moninaistuvat
- Kerhotoiminta kehittyä osaksi koulun arkea
- Liikkumisen ja harrastamisen edellytysten varmistaminen on kunnan ja asukkaiden sekä yhdistyksien kanssa tehtävää yhteistä työtä
- Uusia paikallisia avauksia tulee arviotavaksi, jos niille on olemassa uskottava hankkeen ryhtyjä

KUNTATASOISET PALVELUT

Tällä hetkellä

- Ankkuritoiminta verkostotyönä
- Nuorisovaltuuston koordinointi
- Uimahallipalvelut, kuljetukset, ryhmäliikunta, liikuntalaitokset, jäähallit, hinnastot, periaatteet ja toiminnan koordinointi
- Hyvinvointivalmennusta yhteistyössä Keusoten kanssa
- Terveystuokuntaohjelma
- Urheilukeskus on kunnan kärkihanke, yhtiön ja kunnan yhteistoiminta tiivistyy

Muutostarpeet

- Matalan kynnyksen nuorisotyö monipuolistuu
- Koulunuorisotyö ja ennaltaehkäisevä toiminta koulun arjessa vahvistuu
- Maltillinen investointisuunnitelma: Pääpaino lähipalveluiden kunnossapitoon ja toiminnallisiin parannuksiin
- Uusien liikuntapaikkojen rakentaminen vähenee, olevien tehokkuutta ja monipuolisuutta tarkastellaan
- Kunta, konserniyhtiöt ja yhteistyökumppanit yhdessä yhdistysten kanssa ovat palveluiden toteuttajia ja rakennuttajia

SEUDULLISET PALVELUT

Tällä hetkellä

- Yhteistyötä ja selvityksiä Kuuma-kuntien ja Keski-Uudenmaan alueella: Yhteisiä käytäntöjä ja palveluita sekä tuotteita, kaluston vaihtoa, tapahtumia, tiedon vaihtoa, koulutusta, yhtenäistä käyttö-, avustus- ja nuorisopolitiikkaa
- Tuusulanjärven luontokohteet ovat ympärivuotisia lähimatkailu- ja vierailukohteita (Sikokallio, Sarvikallio, frisbeegolfradat)
- Urheilukeskuksen kävijämäärät kasvavat, liikenejärjestelyitä parannettava

Muutostarpeet

- Nuorisotyön ja vapaa-ajan osaamisyksiköitä perustetaan ylikunnallisesti
- Kunnat rakentavat yhteisrahoitteisesti liikuntapaikkoja, jos se on taloudellisesti ja toiminnallisesti lisäarvoa tuottavaa.
- Luonnon ja lähimetsien merkitys vetovoimatekijöinä kasvaa, virkistysalueet vähenevät asuntorakentamisen tieltä
- Uimahallitilojen laajentaminen vastaamaan kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin tarpeisiin: Muunto- ja terapia-altaat, lasten ja nuorten tarpeet, oheislitilat ja kuntosalitilat sekä tekniset tilat

MUUT PALVELUN TUOTTAMISEN TAVAT

Tällä hetkellä

- Yritys- ja sopimuskumppanit
- Kahdenväliset kuntayhteistyösopimukset
- Toimialojen yhteiset työntekijät ja tavoitteet
- Talkootoiminnan tukeminen
- Ostopalvelut

Muutostarpeet

- Yhteiset työntekijät ja asiantuntijatiimit kuntien välillä
- Palvelusopimukset kuntien välillä
- Verkkopalvelut
- Ostopalvelut
- Päällekkäisten palveluiden purkaminen / yhdistäminen / lopettaminen
- Organisaation muutokset

Vapaa-aikapalveluiden palveluverkko

Nuorisopalvelut

Alueellisen nuorisotyön palveluverkko Tuusulassa kattaa nuorisotilat, joissa järjestetään nuorten toiveista lähtevää avointa toimintaa ja tapahtumia. Tilat ovat avoinna toimintakaudella 4–5 iltana viikossa. Tuusulassa on tällä hetkellä neljä nuorisotilaa, kaksi Hyrylän alueella, yksi Kellokoskella ja yksi Jokelassa. Avoin nuorisotalotoiminta työmuotona on edelleen tärkeä osa nuorisotyötä. Talityö on saanut rinnalleen alueellista ja tilatonta kohtaamistyötä, jota tehdään tapahtumissa, toiminnoissa ja paikoissa, jotka eivät ole erityisiin tiloihin sidottuja. Työmuoto on alueellista toimintaa hyvin täydentävä. Se on tavoittanut toimintavuosien aikana paljon nuoria, joihin ei olisi saatu kontaktia perinteisen talotoiminnan avulla. Tätä työtä tehdään erityisesti Hyrylän alueella, mutta tulevaisuudessa muuallakin Tuusulassa.

Koulunuorisotyö vakiintuu suunnitelmakaudella osaksi kouluissa tapahtuvaa, oppilaiden opiskelua ja elämää helpottavaa työtappaa, ja alueellinen nuorisotyö on osa tätä toimintaa. Kokoaikainen

tiimipari pystyy tuottamaan laadukkaampaa koulunuorisotyötä, ja työmuoto on huomioitava koulukampusten suunnittelussa ja toteutuksessa.

Tuusulassa ei ole syytä keskittää alueellista nuorisotyötä esimerkiksi Järvenpään tapaan (yksi iso tila), vaan palveluverkkoa tulee tarkastella kuntakeskuksien näkökulmasta. Alueellinen nuorisotyö on ollut mukana palvelukeskuksen ja sinne tulevan nuorisotilan suunnittelussa. Myös Lahelan uusi koulukampus tarjoaa uudet tilat nuorille, sitten kun se aikanaan valmistuu osana palveluverkkotyötä.

Liikuntapalvelut

Hyrylän urheilukeskuksen alueen kehittämistoimia riittää vuosiksi eteenpäin. Alueen tulevaisuus varmistetaan joustavalla asemakaavalla ja tarkastelemalla säännöllisesti alueesta laadittua yleissuunnitelmaa. Yleissuunnitelma on tarve päivittää viimeistään seuraavan valtuustokauden vaihtuessa, vuosina 2026–2027.

Urheilukeskuksen aluetta ja ympäristöä, mukaan lukien Rykmentinpuisto, kehitetään liikunta- ja tapahtumapuistiksi, jossa on monipuolisia harrastus- ja kilpaurheilun suorituspaikkoja kaiken ikäisille kuntalaisille. Urheilukeskus tarvitsee luontoa ja metsää ympärilleen. Mahdollisuudet virkistyspalveluiden tarjoamiselle vähenevät. Ulkoilupalveluiden käyttäjämäärien kasvu, asuntorakentaminen ja ihmisten tarve hakeutua luontoon ovat sellaisia huomioitavia seikkoja, jotka ovat huomioitava kuntatason päätöksenteossa ja aluesuunnitelmissa.

Urheilukeskuksen alueen turvallisuutta parannetaan, ja liikenteen sekä pysäköinnin tulee olla sujuvaa. Liikuntapaikkaprojektien toteuttaminen edellyttää kevyen liikenteen yhteyksien, siltojen ja pysäköintialueiden rakentamista alueelle ja muiden kaava-alueiden suuntiin.

Kilpailutien eteläpuolelle osoitetut P-alueet LP-5 ja LPA-18 sekä alueen tapahtumia ja ihmisiä koavaksi ajateltu Urkka-aukio rakennetaan vuosien 2021–2025 aikana. Pysäköintialueita ei rakenneta yksittäisten toimintojen tarpeisiin. Alueen käyttäjät tukeutuvat lähellä ja saatavilla oleviin P-paikkoihin. Yhteydet rakentuville asuinalueille ovat vielä osin rakentamatta ja niiden toteutusta tulisi kiirehtiä kunnallisteknisten töiden yhteyteen.

Kunnan tehtävänä on luoda edellytykset monipuoliselle liikunnan ja virkistyksen toimintaympäristölle rakentamalla ympäröivää, pohjavesialueella sijaitsevaa infraa ja liikenteen sujuvuutta. Kunta on panostanut määrätietoisesti urheilukeskuksen alueen kehittämiseen, ja alueen kävijämäärät ovat kasvaneet viime vuosina merkittävästi.

Kuntalaisten ulkoilua ja virkistystä sekä seutukunnallisesti liikkumista edistävä Tuusulanjärvi on ympärivuotinen lähimatkailun keidas. Kunta huolehtii lisäksi erilaisien matalan kynnyksen ja maksuttomien liikuntapaikkojen saavutettavuudesta. Tällaisia kohteita ovat muun muassa uimarannat ja -paikat, nuorison suosimien uusien lajien paikat, kuntoportaat, koirapuistot, pyörätiet, ulkoiluraitit, kuntoilupisteet, lähikentät ja harrastuspaikat. Monet hankkeet voidaan toteuttaa lähellä asuinalueita puistojen rakentamisen yhteydessä, koulujen pihoille sekä kuntakeskuksiin asukkaiden toiveita ja ehdotuksia huomioiden. Palveluiden kehittäminen ja ylläpito edellyttää yhteistyötä suunnittelusta toteutukseen saakka.

Uimahallin laajentamisen tarpeet ja tavoitteet on kartoitettu, ja tietojen pohjalta tehdään tarvittavia päätöksiä jatkotoimista. Uimahallin ja maauimalan tarveselvitys valmistui 2020 (Sport Venue). Jatkotyönä on tutkittu tarkemmin eri vaihtoehtojen soveltuvuutta ympäristöön. Hyrylän keskusta ja uimahallin ympäristö kehittyvät nopeasti. Asia on hyvä huomioida, jos Hyrylän keskustassa sijaitseva uimahalli halutaan säilyttää maauimalan sijaintivaihtoehtona.

Liikunnan palveluverkko ja olosuhteet on kuvattu tarkemmin Järvenpään ja Tuusulan yhdessä teettämässä liikuntapaikkaselvityksessä (2017–2029). Selvitys valmistui loppuvuodesta 2017 ja se sisältää ylikunnallisen tarkastelun lisäksi tietoa tuusulalaisten liikunta-aktiivisuudesta. Edellä mainitun lisäksi Tuusula, Kerava ja Järvenpää laativat yhteisen, ylikunnallisen liikuntapaikkarakentamisen kehittämistyön erityisesti maankäytön näkökulmasta (Smart Sport). Ylikunnallisten reitien kehittämiskohteita löytyy muun muassa kuntatason suunnitelmasta (Sweco 2020).

Vapaa-aikapalvelut teetti vuosien 2021–2022 aikana selvityksen, johon sisällytettiin tietoa erikoisten ulkotekojääalueiden kustannuksista, sijaintimahdollisuuksista sekä toteutus- ja rakennustavoista. Selvitys sisälsi myös alueellista/ylikunnallista tarkastelua ja vertailutietoa. Vaikutukset tarvittaviin oheispalveluihin, kuten pysäköintialueiden määrään, ylläpidon kustannuksiin ja henkilöstön tarpeeseen, sisällytettiin selvitykseen (Sport Venue 2022).

Palveluverkkosuunnitelma vaikuttaa liikuntasalien käyttöön ja määrään tulevaisuudessa. Asia tulee huomioida suunniteltaessa koulujen uusia liikuntatiloja, poistuvien yksiköiden vaikutuksia ja uusien liikuntatilojen toiminnallisia ja kokoon liittyviä tarpeita. Liikuntasaleihin kohdistuvia vaikutuksia arvioitiin vuonna 2022. Uudet liikuntatilat tuovat mahdollisuuksia tehokkaalle ja joustavalle liikuntakäytölle. Tilat ovat suurempia, mutta yksiköt vähenevät. Selvitys laadittiin koskemaan kaikkia kuntakeskuksia ja siinä otettiin huomioon myös yhdistystoimintaa koskevat tarpeet (Sport Venue 2022).

Tuusulalaisten liikunta-aktiivisuutta seurataan vuosittain esimerkiksi kyselyillä, osallisuustyöllä ja käyttäjämääriä seuraamalla. Liikunnan, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen on paljon muuta kuin rakentamista ja ylläpitoa. Se on harrastajien, yhdistysten, yritysten ja kaikkien kuntalaisten näkemyksien yhteensovittamista ja yhteistä työtä. Kaikki toimialueet voivat vaikuttaa liikkumisen ja arjen aktiivisuuden edistämiseen. Kuntatason tavoitteena on varmistaa riittävät resurssit yhteisen työn toteuttamiseen ja koordinoida kokonaisuutta.

Liikunnan palveluverkon kehittämiseen, ylläpitoon ja turvallisuuteen sekä sen kokemiseen tulee osoittaa riittävästi suunnittelu- ja ylläpitoresursseja.

Tuusulan kunnan tavoitteena on johtaa urheilukeskusta kokonaisuutena eli muodostaa alueelle yksi kunnan tytäryhtiö vastaamaan nykyisistä ja tulevista liikuntalaitoksista yhteistyössä kunnan kanssa.

Kasvun ja ympäristön palvelut, palveluverkko ja palveluiden järjestäminen

Kasvu ja ympäristö -toimialueella palveluiden tuottamisen vastuut on jaettu seitsemälle palvelu-alueelle:

- elinvoima, asuminen ja kehittäminen
- projektitoimisto
- maankäyttö ja paikkatieto
- kaavoitus
- rakennusvalvonta
- yhdyskuntatekniikka
- tilapalvelut.

Toimialueen tehtävänä on edistää Tuusulan kunnan elinvoimaa, kilpailukykyä ja vetovoimaa sekä huolehtia rakennusvalvontaviranomaisen tehtävistä. Lisäksi tehtävänä on tuottaa kuntalaisille yhdyskuntatekniikan palveluja, huolehtia kunnan omasta toimitilarpeesta sekä huolehtia terveellisestä ja turvallisesta ympäristöstä yhdessä kunnan muiden sidosryhmien kanssa.

Toimialueella on tunnistettu seuraavia muutosvoimia, jotka ohjaavat sen vastuulla olevien tulevaisuuden palveluiden tuottamista ja kehittämistä:

- palvelupyyntöjen volyymikasvu
- asiakkaiden muuttuvat palveluodotukset, sujuvampi asiakaskokemus
- hankintojen laadulliset ja taloudelliset tavoitteet, monipuolistuvat hankintakäytännöt
- uudistuvat palvelut
- asiantuntijuuden merkityksen kasvu, kilpailu osaavasta henkilöstöstä
- uudet sähköiset ratkaisut
- toiminnan tehostaminen ja sähköistäminen.

Toimialueen keskeiset palveluiden muutostarpeet on kuvattu alla olevassa taulukossa:

Palvelun muutos	Muutoksen kuvaus	Palvelualue
Yritysten palveluprosessin rakentaminen	<p>Tavoite ja toimenpide</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rakennamme yritysten palveluprosessin • Varmistamme prosessin toteuttamisen koko organisaation läpi <p>Mittarit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Palvelun laatu ja kehittäminen 	Elinvoima, asuminen ja kehittäminen

	<p>Henkilöstö- ja talousvaikutukset</p> <ul style="list-style-type: none"> • Markkinoinnin ja myynnin lisääminen voi vaikuttaa henkilöstöresurssiin 	
Lisäämme panostusta matkailuun	<p>Tavoite ja toimenpide</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kehitämme ja toteutamme matkailun toimenpideohjelmia • Matkailun kehittäminen voi vaikuttaa henkilöstöresurssiin <p>Mittarit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Matkailun kehitys Tuusulassa, mm. matkailuyritysten liikevaihto <p>Henkilöstö- ja talousvaikutukset</p> <ul style="list-style-type: none"> • Matkailun edistämisen resursointi 	Elinvoima, asuminen ja kehittäminen
Projektitoiminnan kehittäminen	<p>Tavoite ja toimenpide</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projektimalli Tuuma on käytössä koko toimialueella • Otamme käyttöön tehokkaat projektien johtamisen työkalut <p>Mittarit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projektien lukumäärä <p>Henkilöstö- ja talousvaikutukset</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstöresurssi on sidonnainen kasvuprojektien määrään 	Projektitoimisto
Ilmastojohtamisen toimintamalli	<p>Tavoite ja toimenpide</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jalkautamme ilmastojohtamisen toimintamallin • Toimintamalli on jatkuvassa käytössä • Ilmastolliset ja ekologiset näkökulmat otetaan huomioon toiminnassa <p>Mittarit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toimintamallin kattavuus <p>Henkilöstö- ja talousvaikutukset</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ilmasto-ohjelman resursointi 	Projektitoimisto
Uusi rakentamislaki ja rakennetun ympäristön tietojärjestelmät-laki	<p>Tavoite ja toimenpide</p> <ul style="list-style-type: none"> • Varautuminen uuden lainsäädännön tuomiin muutoksiin • Toimintaprosessien uudelleen arviointi. • Toimintaohjeiden päivittäminen • Henkilöstön osaamisen kehittäminen <p>Mittarit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toiminnan laatu <p>Henkilöstö- ja talousvaikutukset</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tavoitteiden toteuttamisella on vaikutus henkilöstöresurssiin (kaavoitus) 	Kasvu ja

Sähköisen asiakaspalvelun kehittäminen	<p>Tavoite ja toimenpide</p> <ul style="list-style-type: none"> Kuntalaisten käytössä on julkinen, web-pohjainen seuranta-työkalu projektien seurantaan Kehitämme koko toimialueen sähköistä palautejärjestelmää <p>Mittarit</p> <ul style="list-style-type: none"> Palveluiden laatu ja kehittäminen Asiakaspalaute <p>Henkilöstö- ja talousvaikutukset</p> <ul style="list-style-type: none"> Sähköisen palautejärjestelmän kehittäminen ja vuotuiset käyttökustannukset 	Kasvu ja ympäristö, koko toimialue
Toimintojen keskittäminen	<p>Tavoite ja toimenpide</p> <ul style="list-style-type: none"> Suunnittelu on keskitetty yhteen yksikköön Rakentaminen on keskitetty yhteen yksikköön Tarkastellaan ostopalvelujen käytön laajuutta <p>Mittarit</p> <ul style="list-style-type: none"> Palveluiden laatu ja kehittäminen Prosessin läpäisy nopeus <p>Henkilöstö- ja talousvaikutukset</p> <ul style="list-style-type: none"> Kunnan kasvulla ja investoinneilla on vaikutus työmäärään ja tarvittaviin henkilöstöresursseihin. 	Yhdyskuntatekniikka
Ostopalvelujen käyttö	<p>Tavoite ja toimenpide</p> <ul style="list-style-type: none"> Tarkastellaan ostopalvelujen käytön laajuutta Tarvittavat käytännön toimenpiteet <p>Mittarit</p> <ul style="list-style-type: none"> Palveluiden laatu Kustannusten kehitys <p>Henkilöstö- ja talousvaikutukset</p> <ul style="list-style-type: none"> Potentiaalisesti merkittäviä vaikutuksia henkilöstöön ja kustannuksiin 	Tilapalvelut

Seuraavissa kappaleissa kuvataan palveluiden tuottamisen nyky- ja tavoitetilaa palvelualueittain:

Elinvoima, asuminen ja kehittäminen

- Palvelualue vastaa kunnan elinkeinotoimesta ja matkailusta sekä hankekehityksestä. Panostamme Tuusulan kunnan vetovoiman ja brändin rakentamiseen.

Nykyisiä tehtäviämme ovat:

- yritysneuvonta
- sijoittautumispalvelut ja yritystonttien markkinointi
- yritys- ja sidosryhmäyhteistyö, toimialayhteistyö sekä seudullinen elinkeinoyhteistyö
- asumisen strategian ja asunto-ohjelman valmistelu ja toteuttaminen
- pohjois-tuusulan kehittäminen
- erityisryhmien asumisen ja sosiaalisen asuntotuotannon kehittäminen
- asumisneuvonta
- matkailun kehittäminen (mm. matkailun toimenpideohjelma).

Tulevaisuuden painopisteitä ja tunnistettuja muutostarpeita ovat:

- Yritysten palveluprosessi rakennetaan sekä varmistetaan prosessin toteuttaminen koko organisaation läpi.
- Toteutamme matkailun toimenpideohjelmaa. Valittu panostus voi vaikuttaa tarvittaviin henkilöstöresursseihin.
- Pohjois-Tuusulan kehittämiseen panostetaan.
- Vahvistamme kunnan vetovoimaa kehittämällä uusia yritysalueita ja viestintää.
- Päivitämme kunnan elinkeino-ohjelman ja toteutamme sen mukaisia toimenpiteitä.
- Ikääntyneiden asumisneuvonta on vakiintunutta ja kattaa koko kunnan alueen.
- Panostus markkinointiin voi edellyttää muutoksia henkilöstöresursseissa.

Projektitoimisto

Palvelualue edistää kuntastrategian mukaisesti projektialueiden, Rykmentinpuiston, Focuksen ja Hyrylän keskustan, kehittämistä. Projektitoimisto on organisaation rakenne, joka standardoi projekteihin liittyviä hallinnollisia prosesseja sekä suunnittelee ja johtaa resurssien, toimintatapojen, työkalujen ja tekniikoiden jakamista organisaatiossa.

Nykyisiä tehtäviämme ovat:

- aluekehityshankkeet: Rykmentinpuisto, Focus ja Hyrylän keskusta
- projektimallin jalkauttaminen
- ilmastojohtamisen toimintamallin jalkauttaminen
- eettisten toimintaohjeiden luominen.

Tulevaisuuden painopisteitä ja tunnistettuja muutostarpeita ovat:

- Projektimalli Tuuma sekä kehittyneet projektijohtamisen työkalut ovat käytössä koko toimialueella.
- Ilmastojohtamisen toimintamalli on otettu käyttöön koko laajuudessaan.
- Eettiset toimintaohjeet ovat käytössä.
- Kuntalaisten käytössä on julkinen, web-pohjainen seurantatyökalu projektien seurantaan (erikseen päätettävässä laajuudessa).
- Perustamme kehittyneemmän tiedonjakeluväylän asiakirjapankin ja rekisterijärjestelmän muodossa.

- Mahdollinen neljäs aluekehityshanke.
- Toiminnan laajentuminen voi johtaa muutostarpeisiin henkilöstöresursseissa.

Maankäyttö ja paikkatieto

Maankäytön ja paikkatiedon palvelualueella huolehditaan kunnan maapolitiikan hoidosta ja maaomaisuuden hallinnasta sekä ylläpidetään kunnan paikkatietoinfrastruktuuria.

Nykyisiä tehtäviämme ovat:

- kunnan maapolitiikan hoitaminen: maaomaisuuden hallinta ja tontinluovutus
- lakisääteiset kiinteistötehtävät
- paikkatietojärjestelmän ylläpito ja kehittäminen
- maastomittaukset ja karttapalvelu
- asiakaspalveluna rakentajien tilaamien aineistojen luovuttaminen.

Tulevaisuuden painopisteitä ja tunnistettuja muutostarpeita ovat:

- Varaudumme uuden maankäyttö- ja rakennuslain voimaantuloon sekä muihin merkittäviin lainsäädännön muutoksiin.
- Perustamme karttakaupan, josta asiakkaat voivat itse hankkia tarvitsemansa aineiston.
- Tiedolla johtamisen merkitys tulee kasvamaan entisestään.
- Otamme käyttöön uusien paikkatietojärjestelmien mahdollistamat uudet toimintatavat.
- Kehitämme 3D-kaupunkimallien visuaalista ilmettä sekä luomme tietomallipohjaisia 3D-kaupunkimalleja suunnittelutyön tueksi.

Kaavoitus

Kaavoituksen palvelualueella edistetään maankäytön suunnitelmia kaavoitussuunnitelman ja kaavoituksen työohjelman mukaisesti.

Nykyisiä tehtäviämme ovat:

- kaavoitus: yleis-, osayleis- ja asemakaavojen laadinta
- tiedon tuottaminen julkishallinnon rekistereihin
- asemakaavapoikkeamien sekä suunnittelutarveratkaisujen valmistelu ja hyväksyminen
- nimistöasioiden valmistelu ja niihin liittyvä päätöksenteko
- asiakaspalvelu kaavoitusosaamispalveluna
- lausunnot seudullisiin asioihin
- seutu- ja viranomaistyöhön osallistuminen ja edunvalvonta.

Tulevaisuuden painopisteitä ja tunnistettuja muutostarpeita ovat:

- Varaudumme uuden maankäyttö- ja rakennuslain voimaantuloon sekä muihin merkittäviin lainsäädännön muutoksiin.
- Kansallinen rakennetun ympäristön tietovarasto tulee vaikuttamaan toimintatapoihin.
- Otamme käyttöön asiakaspalvelun sähköisen palvelujärjestelmän.

- Palvelualueen toiminnassa ja sen kehittämisessä tulevat painottumaan yhä enemmän ilmastolliset ja ekologiset näkökulmat.
- Toiminnan laajentuminen voi vaikuttaa henkilöstöresursseihin.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnan tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa rakentamista ja kaavojen noudattamista sekä osaltaan valvoa rakennettua ympäristöä. Toiminta jakautuu lupa- ja katselmuspalveluihin. Rakennusvalvonnan toiminta on vahvasti digitalisoitunut sähköisen lupapistepalvelun käyttöönotton myötä. Nykyisiä tehtäviämme ovat:

Nykyisiä tehtäviämme ovat:

- lupapalvelut
- valvontapalvelut
- neuvonta ja ohjeistus
- lupadokumenttien arkistointi
- rakennus- ja huonerekisterin ylläpito
- dokumenttien verkkokauppa
- seutu- ja viranomaistyöhön osallistuminen.

Tulevaisuuden painopisteitä ja tunnistettuja muutostarpeita ovat:

- Varaudumme uuden maankäyttö- ja rakennuslain voimaantuloon sekä muihin merkittäviin lainsäädännön muutoksiin (muun muassa rakennusvalvonnan toimintaprosessit joudutaan arvioimaan uudelleen sekä rakennusjärjestys uusimaan uuden lain pohjalta).
- Valvontapalveluiden osuuden ennakoidaan kasvavan lainsäädännön muutosten myötä.
- Olemassa olevan paperisen arkiston digitointi pyritään ulkoistamaan kokonaisuudessaan.
- Rakennusvalvontaan tarvitaan uutta osaamista muun muassa tietomallipohjaiseen rakennuslupakäsittelyyn.

Yhdyskuntatekniikka

Palvelualue suunnittelee, rakentaa ja ylläpitää kunnan katu- ja viheromaisuutta ja kehittää joukkoliikennettä, jotta kuntalaisilla olisi pysyvästi turvallinen, viihtyisä ja toimiva elinympäristö ja kunta pysyisi houkuttelevana kasvukuntana. Palvelualue avustaa maankäytön suunnittelua tuottamalla tarvittavaa tietoa muun muassa kaava-alueen rakennettavuudesta, kunnallistekniikan tarvitsemista tilavarauksista ja sen rakentamiskustannuksista.

Nykyisiä tehtäviämme ovat:

- kunnallistekniikan suunnittelu, rakentaminen ja kunnossapito
- viheralueiden suunnittelu, rakentaminen ja kunnossapito
- metsäomaisuudesta huolehtiminen
- mittauspalvelut
- liikennelaskenta- ja tutkimukset
- pysäköinninvalvonta, ajoneuvojen siirrot

- joukkoliikenneyhteistyö (hsl)
- seudulliset liikennehankkeet ja edunvalvonta
- liikenneturvallisustoiminta
- jätehuoltoyhteistyö
- pilaantuneiden alueiden tutkimus ja kunnostus
- vesistöhankeyhteistyöt
- yleisten alueiden käyttöluvat ja valvonta, rekisterien ylläpito
- kuntalaisten palautejärjestelmä
- Lupapiste (sähköinen palvelu).

Tulevaisuuden painopisteitä ja tunnistettuja muutostarpeita ovat:

- Suunnittelu on keskitetty yhteen yksikköön, mikä varmistaa yhtenevät prosessit ja keskitetyn asiantuntemuksen. Entistä suurempi määrä töitä ostetaan ulkoa, mikä vahvistaa suunnittelu-projektin johtoa ja laadunvalvontaa. Omaa tuotantoa kuitenkin ylläpidetään muun muassa saneeraus-hankkeisiin, lausuntoihin ja lupakäsittelyihin sekä ns. Pikatoimeksiantoihin.
- Rakentaminen on keskitetty yhteen yksikköön, mikä tarkoittaa sitä, että urakoinnin prosessit yhtenäistyvät ja asiantuntemus keskittyy. Omajohtoinen rakentaminen on keskittynyt saneerauskohteisiin, ja uudiskohteet annetaan ulkopuolisille urakoitsijoille suurempina kokonai-suuksina. Työnjohtoa ja työturvallisuudesta vastaavia resursseja on vahvistettu. Urakoiden valvontaresursseja ja kustannusseurantaa on vahvistettava. Kustannusten reaaliaikaisempi seuranta vaatii myös kunnan talousohjelmiston kehittämistä.
- Kunnossapitourakoiden laajuutta ja sisältöjä kehitetään, mutta kunnossapidossa ja viherpal-veluissa omaa palvelutuotantoa on säilytettävä jatkossakin, jotta emme ole vain yhden palve-lutuotantotavan varassa. Näin pienennetään riskejä muun muassa lakkojen ja hinnoittelun va-ralta. Samalla reagointikyky pikatoimeksiantoihin säilyy parempana kuin pelkän ostopalvelu-toiminnan varassa. Pääosin kunnan kasvu kompensoidaan lisäämällä ostopalvelujen käyttöä.
- Liikennelaskennat ja -tutkimukset sekä liikenneturvallisuuustyö on keskitetty yhteen yksik-köön, jolloin töiden koordinointi ja tiedon hallinta tehostuu. Pysäköinninvalvonnan ja -tarkas-tuksen resurssit on tarkastettava.
- Metsäomaisuuden hoitamisen siirtoa esimerkiksi maankäyttöön pohditaan.
- Henkilökunnan määrä pyritään pitää tasapainossa toimeksiantojen kanssa siten, että henki-löstö työllistyy keskimäärin tasaisesti. Ruuhkahuiput ja erikoisosaaminen ostetaan ulkoa. Me-nettely on todettu kustannustehokkaimmaksi. Ostopalvelut pääosin kilpailutetaan. Suorahan-kintoja tehdään vain poikkeustapauksissa. Toimeksiannon sisältö on kilpailutuksen kautta pa-remmin selvillä tilaajalla ja palvelun tuottajalla, mikä vähentää ristiriitoja työn sisällöstä. Han-kintaosaamista, työnjohtoa ja työn valvontaa on kehitettävä ostopalvelun pitämiseksi laaduk-kaana.
- Palautejärjestelmää kehitetään.
- Tiedottamisen ja raportoinnin määrä kasvaa, mikä vaatii oman resurssinsa.
- Palvelualueen työmäärä lisääntyy kunnan kasvun ja investointien myötä, mikä voi johtaa tarpeeseen tarkastella henkilöstöresursseja.

Tilapalvelut

Varmistamme kunnan toimialoille toiminnan tarvitsemat tehokkaat, terveelliset, turvalliset, toimivat ja taloudelliset tilat sekä niihin asianmukaisen ja ammattitaitoisen kiinteistöhoidon. Vastuamme Tuusulan kunnan kiinteistöjen arvon säilyttämisestä ja kehittämisestä lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä omistajapolitiikan määrittelemien linjauksin. Nykyisiä tehtäviämme ovat:

Nykyisiä tehtäviämme ovat:

- uudisrakentaminen
- peruskorjaaminen
- kiinteistöjen vuokraus
- kiinteistöjen ylläpito
- kiinteistöjen siivous
- kiinteistöjen turvallisuus.

Tulevaisuuden painopisteitä ja tunnistettuja muutostarpeita ovat:

- Kehitämme ennakoivasti toimitilapalveluja, vuokrausta ja niihin kohdistuvia tulevia tarpeita.
- Vahvistamme tilaajaroolia ja talousseurantaa.
- Tarkastelemme uudelleen ostopalveluiden käyttöä.

Kuntatoimialan palvelut, palveluverkko ja palveluiden järjestäminen

Kuntatoimialalla palveluiden tuottamisen vastuut on jaettu useisiin palveluyksiköihin. Osa Kuntatoimialalla palveluiden tuottamisen vastuut on jaettu useisiin palveluyksiköihin. Osa palveluista on suunnattu sisäisille asiakkaille, osa kuntalaisille ja osa palveluista sisäisille ja ulkoisille asiakkaille, asukkaille ja kuntalaisille.

Kuntatoimialalla on tunnistettu yhteisiä muutosvoimia, jotka ohjaavat sen vastuulla olevien tulevaisuuden palveluiden tuottamista ja kehittämistä:

- muuttuva toimintaympäristö ja hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyminen
- hyvinvoinnin edistämisen merkitys kasvaa
- yhdenvertaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien vahvistaminen
- segregaaion vähentäminen
- kohderyhmien heterogeenisyys
- vastuullisuuden ja ilmastoasioiden korostuminen
- asiakkuuksien kokonaisuuden johtaminen ja asiakaskokemuksen paraneminen
- osaavan työvoiman saatavuus
- teknologian kehittyminen.

Kuntatoimialan keskeiset palveluiden muutostarpeet on kuvattu alla olevassa taulukossa:

Palvelun muutos	Muutoksen kuvaus	Palvelualue
Turvallisuuden kokonaisvaltainen johtaminen ja kehittäminen ja yhteistyö hyvinvointialueelle	<p>Tavoite ja toimenpide</p> <ul style="list-style-type: none"> • Turvallisuudentunne ja arjen turvallisuus • Varautumisosaaminen kunnassa ja kuntalaisten keskuudessa • Kunnan turvallisuusjohtamisen organisointi • Varautuminen: häiriöt, Ukrainan sodan vaikutukset, sähköpula, hybridi- ja kyberuhat • Kuntien, pelastuslaitoksen, Keski-Uudenmaan sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueiden, poliisin ja puolustusvoimien yhteisen turvallisuus- ja varautumisfoorumin perustaminen • Mittarit • Kuntalaiskyselyt • Järjestetyt tapahtumat • Toimenpiteet 	Turvallisuus

	<ul style="list-style-type: none"> • Kuja-arviointi <p>Henkilöstö- ja talousvaikutukset</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunnan kasvu sekä muuttuva toimintaympäristö on lisännyt tarvetta sekä varautumisen investointeihin, että henkilöresurssin lisäämiseen turvallisuuspalveluihin (valmiussuunnittelija) 	
Keskitetty asiakkuuksien johtaminen ja kehittäminen	<p>Tavoite ja toimenpide</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asiakaspintaan tulevien palveluiden yhteensovittaminen • Tuusinfon toiminnan kehittäminen ja palveluiden jalkautuminen asiakaspalvelupisteeseen • Kunnan palautekanavan kehittäminen • Asiakaskokemuksen ja sen seurannan kehittäminen • Tuusinfon palvelun saatavuus koko Tuusulassa • Mittarit • Jalkautuvien palveluiden määrä ja frekvenssi • Asiakaspalaute Tuusinfon toiminnasta • Palautekanavan toimivuus ja palautteesta seuranneet toimenpiteet • Palvelutyytyväisyys • Palveluiden saatavuus <p>Henkilöstö- ja talousvaikutukset</p> <ul style="list-style-type: none"> • lisäys aukioloaikoihin vaikuttaa henkilöstömääriin 	Asiakaspalvelut
Osallisuusmallin kehittäminen ja toimeenpanon vahvistaminen	<p>Tavoite ja toimenpide</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osallisuusymmärryksen kehittäminen • Kuntalais- ja asiakaslähtöisen kehittämisen laajeneminen • Henkilöstön osaamisen kasvattaminen • Järjestöyhteistyön kehittäminen ja järjestösuunnitelman toteutus • Vaikutusten ennakoarvioinnin mallin toimeenpano • Erialaisten osallistumisen tapojen hyödyntäminen <p>Mittarit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osallisuusindikaattori • EVAUsten määrä • Asiakastyytyväisyys ja -kokemus • Osallisuuskoulutusten ja niihin osallistujien määrä <p>Henkilöstö- ja talousvaikutukset</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ei lisästarpeita 	Osallisuus
Hyte-työn vahvistaminen yhdyspinnalla hyvinvointialueelle	<p>Tavoite ja toimenpide</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kumppanuusosaamisen kasvattaminen • Yhdyspintarakenteiden arviointi ja kehittäminen • Alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteuttaminen • Henkilöstön osaamisen kasvattaminen • Järjestöyhteistyö 	Hyte-työ

	<p>Mittarit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yhdyspintatyön vaikuttavuus • Hyvinvointisuunnitelmien mittareiden toteutuminen • Henkilöstö- ja talousvaikutukset • Ei lisästarpeita 	
Ikäihmisten ja ennaltaehkäisevän työn määrän kasvu	<p>Tavoite ja toimenpide</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uudet kumppanuudet ja kehitystyö hankkeiden kautta • Tulevaisuuden palveluiden hahmotus yhdessä asiakkaiden kanssa • Mahdollistaa ihmisten oman toimintakyvyn ylläpitäminen • Yhteisöllisyyden kasvattaminen • Vapaaehtoistoiminnan edellytysten luominen <p>Mittarit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kumppanuuksien määrä ja laatu • Palvelukokemus ja -tyytyväisyys • Osallisuusindikaattori • Yhteisöllisyyden kokemus • Vapaaehtoisten määrä <p>Henkilöstö- ja talousvaikutukset</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vapaaehtoistoiminnan koordinaattorin tehtävän perustaminen. 	Hyte-työ
Sisäisen brändin ymmärryksen lisääminen, jotta toimita on brändin mukaista	<p>Tavoite ja toimenpide</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viestintäasioiden säännöllinen käsittely toimialueiden johdoryhmissä ja vahva yhteys kuntastrategiaan • Kunnan brändin ymmärryksen lisääminen kouluttamalla esihenkilöitä ja henkilöstöä • Yhteistyön syventäminen strategisen brändikumppanin kanssa <p>Mittarit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Järjestetyt koulutukset • Viestintäasioiden suunnitelmallisuus lisääntyy <p>Henkilöstö- ja talousvaikutukset</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ei lisästarpeita 	Viestintä
Yhteiskuntavastuu ja yhteiskunnalliseen keskusteluun osallistuminen	<p>Tavoite ja toimenpide</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunnan yhteiskuntavastuun tekemisen tavan määrittely ja yhteiskunnalliseen keskusteluun osallistumisen suunnitelmallisuus • Yhteensovittaminen hyvinvointisuunnitelman toteutumiseen <p>Mittarit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hyvinvointisuunnitelman indikaattorit • Palveluiden laatu ja kehittäminen 	Kunnanviraston johto

	Henkilöstö- ja talousvaikutukset <ul style="list-style-type: none"> Ei lisästarpeita 	
--	--	--

Seuraavissa kappaleissa kuvataan palveluiden tuottamisen nyky- ja tavoitetilaa palveluyksiköittäin:

Kunnanviraston johto

Kunnanviraston johdon keskeisenä tehtävänä on johtamisen ja viestinnän keinoin tukea koko organisaation toimintakykyä ja kuntastrategian ja talousarvion tavoitteiden toimeenpanoa. Kunnanviraston johtoon kuuluvat strateginen ohjaus, hyvinvoinnin ja terveyden sekä turvallisuuden edistäminen, viestintä, edunvalvonta, kansainvälisen toiminnan koordinointi, osallisuuden ohjaus, kuntayhteistyö, edustus ja suhdetoiminta ja vielä vuoden 2022 loppuun saakka Keusoten ja pelastustoimen kuntayhtymäostot. Hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa keskeisenä tehtävänä on laadukas yhdyspintatyö ja edunvalvontaan laadittujen tavoitteiden toteutuminen. Keskeisimpänä tulevaisuuden sotekeskuksen rakentuminen Hyrylään. Tuusinfon palvelut sijoittuvat vuoden 2023 alussa osaksi kunnanviraston johtoa. Haluamme kehittää asiakaspalveluiden ja asiakkuuksien johtamisen kokonaisuutta.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus huolehtii sopijakuntiensa ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtävistä asiakkaidensa ja ympäristön parhaaksi tuottaen laadukkaita, taloudellisia ja tasapuolisia palveluita. Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen palveluita ei tarkastella tässä suunnitelmassa. Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen uusi strategia on parhaillaan laadinnassa.

Tulevaisuudessa palvelun tuottamisen keskiössä ovat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen korostuminen, yhdyspintatyö hyvinvointialueen kanssa, Tuusinfon sijoittuminen kuntatoimialalle, turvallisuuden organisoituminen ja osallisuusmallin kehittyminen.

Osallisuustyö

Kuntalain 22§ mukaan kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä.

Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti:

- 1) järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä kuntalaisraateja
- 2) selvittämällä asukkaiden ja kunnassa säännönmukaisesti tai pitempiaikaisesti asuvien tai oleskelevien palvelujen käyttäjien mielipiteitä ennen päätöksentekoa
- 3) valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia kunnan toimielimiin
- 4) järjestämällä mahdollisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun
- 5) suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa

- 6) tukemalla asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

Osallisuustyön yksikkö vastaa kunnan osallisuustyöstä ja kunnan osallisuusmallin toimeenpanosta. Asukas- ja asiakaslähtöisyys on kaiken tekemisen keskiössä.

Osallisuustyön yksikön palvelut:

- osallisuusmallin toimeenpano
- osallistuvat prosessit ja kehittämisen menetelmät ja tapahtumien fasilitointi
- 5 alueellista kehittämisverkostoa (Jokela, Kellokoski, Hyrylä, Riihikallio ja Etelä-Tuusulan kylät) ja asukkaiden omaehtoisen tekemisen mahdollistaminen (3., 4. ja 5. sektori)
- osallistuvan budjetoinnin vuosittainen toteutus – asukkaat ideoivat ja päättävät kunnan budjetin käytöstä
- osallisuustyön edelläkävijyys: verkostot ja hankkeet esim. Hybridirahoitus (Sitra), Vapaa! Fri! (OM), Open Agenda (VM), Hyvin Sanottu (mm. Yle, Erätauko-säätiö)
- palveluverkon yhteiskäytön suunnittelu ja varmistaminen, yhteisötilat
- dialogisuuden edistäminen - Erätauko-menetelmä

Osallisuustyön resurssit ovat palvelun nykyiseen laajuuteen ja tunnistettuihin muutosvoimiin nähden hyvin maltilliset. Ulkoista asiantuntijapalvelua on ostettu tarpeen mukaan pistemäisesti erilaisiin tilanteisiin. Erytystä haastetta palvelun tuottamiselle aiheuttaa kehittämisverkostojen toiminnan tuen riittämätön resursointi odotuksiin nähden sekä palveluverkon uudistamisen laajuus ja yhteiskäytön kysymysten ratkaiseminen kuntatasoisesti ja hankkeittain. Tämä tuo painetta niin resurssien riittävyydelle kuin osaamisen kehittämisllekin. Tulevaisuudessa palvelun tuottamisen keskiössä on osallisuusmallin toimeenpano ja henkilöstön osallisuusosaamisen kehittäminen, osallistuvan budjetoinnin määrärahan tason nosto ja prosessin jatkuva kehittäminen sekä palveluverkon yhteiskäyttö.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kuntalain 1§ mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yksikössä vastataan kuntatasoisesta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työstä:

- hyvinvointikertomus- ja suunnitelma ja sen alaohjelmat ja -suunnitelmat
- hyte-lautakunnan toiminta
- lakisääteisten vaikuttamistoimielinten toiminta
 - lapsi- ja perheasiainneuvosto (ei lakisääteinen)
 - vammaisneuvosto
 - ikäihmisten neuvosto
- poikkihallinnollinen hyte-ryhmä ja sen alatyöryhmät

- lapset, nuoret ja perheet eli LaNuPe-ryhmä
- työkäisten ryhmä
- turvallisuusryhmä
- liikenneturvallisuusryhmä
- vammaisten ryhmä
- ikäihmisten ryhmä
- ehkäisevä päihdetyö
- toimiminen alueellisessa hyte-ryhmässä (Keusote, Hyvinvointialue) ja sen alatyöryhmissä
- järjestöyhteistyön koordinoiminen, järjestösuunnitelman toimeenpanosta vastaaminen
- hyte-avustukset
- vapaaehtoistoiminnan koordinointi
- ikäihmisten ennaltaehkäisevä ja kotona-asumista edistävä toiminta
- Hyvän Tuulen Tuvat ja olohuonetoiminta
- ikäihmisten yhteisöllinen asuminen.

Tulevaisuuden haasteina nähdään yhdyspintatyö hyvinvointialueen kanssa ja kunnan kasvava rooli ennaltaehkäisevissä palveluissa. Ikäihmisten määrän kasvu (yli 75-vuotiaiden määrä kaksinkertaistuu vuoteen 2040 mennessä), ikäihmisten hyte-palveluiden resursointi sekä vapaaehtoistoiminnan resursointi kunnassa edellyttävät tarkastelua ja toimenpiteitä.

Asiakaspalvelut

Palveluyksikön vastuulla on kunnan asiakaspalvelun kehittäminen. Tällä hetkellä TuusInfo toimii kunnan keskitettynä ja monikanavaisena asiakaspalveluna. Asiakaspalvelun resurssit ovat tällä hetkellä riittävät, mutta resursoinnissa on yhden henkilön lisäystarve, jos aukioloaikoja eri toimipisteissä laajennetaan.

Tulevaisuudessa varmistetaan paremmin TuusInfon palveluiden alueellinen kattavuus, tuodaan asukkaille tärkeitä palveluita Tuusinfon yhteyteen ja selvitetään mahdollisuuksia yhteispalvelupisteen perustamiseen eri viranomaisien (esim. Kela, poliisi) kanssa. Asiakaspalvelun vastuu siirretään kuntatoimialalle osana keskitettyä asiakkuuksien johtamista ja kehittämistä.

Viestintä

Kunnan viestintäyksikkö vastaa konsernitasolla kunnan viestinnästä ja markkinointiviestinnästä, niiden koordinoinnista, suunnittelusta ja kehittämisestä.

Viestintäyksikön palveluihin kuuluvat:

- kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien turvaaminen ja heidän informoimisensa ajankohdaisista asioista
- johdon tukeminen ja strategian toteutumisen edesauttaminen viestinnän ja markkinointiviestinnän keinoin
- kuntakuvan (brändi) rakentaminen
- hyvän sisäisen tiedonkulun edellytysten varmistaminen.

Päävastuu arjen viestinnän toteuttamisesta on jokaisella palveluja tuottavalla yksiköllä, viestintäyksikkö tukee ja auttaa.

Viestintäyksikön asiakkaat ovat sekä sisäisiä että ulkoisia: palvelemme johtoa ja päätöksentekoa, toimialueita, yksiköitä, mediaa, kuntalaisia ja muita sidosryhmiä.

Viestintäyksikön palvelut vakituisten työntekijöiden sekä tilapäisten määräaikaisten työntekijöiden ja harjoittelijoiden voimin. Viestintäyksikön sisällä ei ole sisällöllistä erikoistumista. Kunnassa on myös viestintätiimi, jonka toimintaa viestintäyksikkö koordinoi.

Huomioita tulevaisuudesta:

- Koko organisaation (toimialueet, palveluyksiköt, henkilöstö) kykyä brändin ja strategian viestinnässä on vahvistettava:
 - Yhtenäinen brändi-ilme on varmistettava koko organisaatiossa (miltä näytämme).
 - Yhtenäinen toiminta/palvelu on varmistettava mm. perehdytyksen ja koulutuksen avulla (mitä teemme, miten toimimme).
- Yhteiskuntavastuu/vastuullisuus korostuu tulevaisuudessa ja on hyvä nostaa yhdeksi viestinnän kärjeksi. Olemme jatkossa enemmän yhteiskunnallinen keskustelija, joka on mukana rakentamassa hyvää yhteiskuntaa. Vastuullisuus tukee myös brändityötä ja työnantajakuvan rakentamista.
- Viestinnän on hyvä olla omissa käsissämme, jotta pystymme kertomaan itse haluamallamme tavalla omista asioistamme. Oman viestinnän ja omien kanavien avulla voimme olla luotettava tiedonlähde.
- Monikanavaisuus korostuu jatkossakin. Yleisön mediankäyttö on pirstoutunutta, tarvitaan räätälöityjä sisältöjä ja viestintää eri kanavissa. Eri kanavissa toimiminen ja vuorovaikutteinen kanavien käyttäminen sekä sisältöjen räätälöinti vie resursseja.
- Kunnan voimallinen muutos – esimerkiksi palveluverkon kehittäminen, monipuolinen asumisen tarjonta - näkyy viestittävien asioiden suurena määränä. Suunnitelmallisuus myös toimialueilla ja yksiköissä on edellytys viestinnän onnistumiselle.
- Monista asioista viestiminen ja useat kanavat vievät resursseja. Voi olla tarpeen karsia pienistä asioista ja korostaa strategisesti keskeisiä asioita. Arjen tärkeät asiat – kuntalaisille tärkeät asiat - eivät saa kuitenkaan kadota.
- Visuaalisen viestinnän merkitys on korostunut ja korostuu jatkossakin. Brändi toimii tehokkaasti ruuhkaisessa julkisuuden tilassa, jos tarjolla on useita tarttumapintoja. Kuvat kiinnittävät huomiota ja vetoavat. Monet kanavat ovat visuaalisia.

Palveluiden järjestäminen ja palveluverkko yhteisissä palveluissa

Yhteiset palvelut -toimialueella palveluiden tuottamisen vastuut on jaettu neljälle palvelualueelle:

- talouden ohjaus
- henkilöstöpalvelut ja kohdennettu asiakastyö
- hallinto- ja asiakaspalvelut

- kehittäminen ja tietohallinto.

Toimialueen tuottamat palvelut ovat luonteeltaan ja asiakaskunnaltaan huomattavan erilaisia. Osa palveluista (esimerkiksi henkilöstöpalvelut) on suunnattu selkeästi kunnan sisäisille asiakkaille, osa (esimerkiksi kohdennettu asiakastyö) puhtaasti kuntalaisille ja osa (esimerkiksi digitalisaatio) molemmille. Samalla osa palveluista on hyvinkin säädeltyjä (esimerkiksi työllisyyspalvelut ja holhoustoimen edunvalvonta), kun taas osa (esimerkiksi kehittäminen) voidaan tuottaa hyvinkin vapaamuotoisesti. Osa palveluista on luonteeltaan staattisia (esimerkiksi talouspalvelut) ja osa hyvinkin dynaamisia (esimerkiksi digitalisaatio).

Palveluiden erilaisuudesta huolimatta toimialueella on tunnistettu yhteisiä muutosvoimia, jotka ohjaavat sen vastuulla olevien tulevaisuuden palveluiden tuottamista ja kehittämistä:

- voimistuvat palveluiden tuottamiseen kohdistuvat tehokkuus- ja laatuodotukset?
- kasvava tiedon määrä, datan arvon korostuminen ja hyödyntämisen tarve
- teknologioiden nopea kehitys, digitalisaation ulottuminen kaikkialle
- uudistuva lainsäädäntö ja voimistuva sääntely
- asiantuntijuuden merkityksen kasvu, kilpailu osaavasta henkilöstöstä?
- TE-uudistus, lisääntyvä maahanmuutto, nuorten monialaistuvat tuen tarpeet?

Yhteiset palvelut -toimialueen keskeiset palveluiden muutostarpeet on kuvattu alla olevassa taulukossa:

Palvelun muutos	Muutoksen kuvaus	Palvelualue
Keskitetty ja proaktiivinen digitalisaation johtaminen	<p>Tavoite ja toimenpide</p> <p>Uudistetaan nykyistä tietohallintopalvelua mahdollistaen entistä proaktiivisempi ja keskitetympin johdettu digitalisaation edistäminen. Muutoksen toteuttaminen vaatii nykyisten työtehtävien priorisointia sekä kokonaisvaltaisen digitalisaatiokumppanin. Tiedolla johtamiseen on panostettava niin järjestelmien kuin toimintamallienkin näkökulmasta.</p> <p>Mittarit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitalisaatio-ohjelman edistyminen suunnitelmien mukaisesti. <p>Henkilöstö- ja talousvaikutukset</p> <p>Muutoksella ei ole välittömiä vaikutuksia henkilöstön määrään. Digitalisaatiokumppania hyödynnetään suunnitellun budjetin rajoissa. Myös tiedolla johtaminen vaatii ulkoisen osaamisen hyödyntämistä. Talousvaikutukset näkyvät budjetin täysimääräisenä käyttämisenä perinteisen vajaakäytön sijaan.</p>	Kehittäminen ja tietohallinto

ICT-palveluiden tuottamistapojen uudelleenarviointi	<p>Tavoite ja toimenpide</p> <p>Arvioidaan kunnan perustietotekniikkapalveluiden (konesali-, tietoliikenne-, laite- ja tukipalvelut) tuottamisen tapoja. Arvioidaan asiakastyytyväisyyttä, kustannuksia ja omaa resursointia verrattuna ympäröivien kuntien erilaisiin tapoihin tuottaa palvelua. Arvioinnin kautta suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet palvelun kehittämiseksi. Tavoitteena saavuttaa huolelliseen analyysiin perustuva tieto palvelun nykytilasta ja löytää yhteinen ymmärrys tulevaisuuden suunnasta. Samalla löydetään kehittämiskohteita palvelun kehittämiseksi.</p> <p>Mittarit</p> <ul style="list-style-type: none"> Perustietotekniikkapalveluiden asiakastyytyväisyys, nykyikäisyys, kustannustehokkuus ja riskit sisäisesti vs. ulkoisesti tuotettuna. <p>Henkilöstö- ja talousvaikutukset</p> <p>Arvioinnin toteuttamisella ei välittömiä henkilöstö- tai talousvaikutuksia suunnitellun budjetin näkökulmasta. Riippuen tulevaisuuden suunnasta voivat vaikutukset kuitenkin olla suuriakin.</p>	Kehittäminen ja tietohallinto
Hankintojen johtamisen ja osaamisen sekä sopimusten elinkaaren hallinnan kehittäminen	<p>Tavoite ja toimenpide</p> <p>Kehitetään hankintoihin ja niiden johtamiseen liittyvää osaamista läpi organisaation. Myös sopimusten elinkaarenhallintaa kehitetään. Osaamisen ja sopimusten elinkaarenhallinnan kehittämisen kautta tavoitteena on mahdollistaa nykyinen hajautettujen hankintojen malli niin, että toiminta on kestäväällä pohjalla.</p> <p>Mittarit</p> <ul style="list-style-type: none"> Sopimusarkiston kattavuus Palvelun sujuvuus ja tuen saatavuus (asiakastyytyväisyys) Osaamisen kehittämisen suunnitelmällisyys <p>Henkilöstö- ja talousvaikutukset</p> <p>Hankinnat huomioitava henkilöiden työnkuissa, minkä lisäksi hankintaosaamisen kehittämiseen on panostettava yhteisesti.</p>	Talouden ohjaus
Entistä kattavammat tiedolla johtamisen ratkaisut, automatisoitu hankinnasta maksuun -prosessi	<p>Tavoite ja toimenpide</p> <p>Tiedolla johtamisen ratkaisuja kehitetään eteenpäin ja niiden kyvykkyyksiä laajennetaan myös taloustiedon ulkopuolelle tavoitteena tukea ennakoivaa kunnan johtamista entistä paremmin ja laaja-alaisemmin erilaisen tiedon kautta. Automatisoidaan taloudenhallinnan prosesseja (erityisesti hankinnasta maksuun -prosessi) mahdollistetaan talouden ohjauksen vaikuttavuuden kehittäminen.</p> <p>Mittarit</p> <ul style="list-style-type: none"> Toimivat tiedolla johtamisen ratkaisut Automaation kautta saavutetut tuottavuushyödyt 	Talouden ohjaus

	<p>Henkilöstö- ja talousvaikutukset</p> <p>Toimenpiteet vaativat sekä sisäisen osaamisen kehittämistä että ulkoisia palvelu- ja järjestelmäostoja. Toimenpiteet mahtuvat suunniteltuun budjettiin.</p>	
<p>Henkilöstön osaamisen kehittäminen, sujuvat ja keskitetymmät HR-prosessit, osaamisen ulkoiset hankinnat valituilla osa-alueilla</p>	<p>Tavoite ja toimenpide</p> <p>Henkilöstöpalveluiden toimintaa ohjaa strategiakaudella 2021–2025 Osaaminen ja kyvykkyydet strateginen keino-ohjelma. Ohjelman tavoitteena on varmistaa, että kunnassa on tulevaisuudessa riittävä määrä henkilöstöä ja strategian toteuttamisen kannalta vaadittavaa osaamista. Ohjelman puitteissa luodaan henkilöstön osaamisen kehittämisen toimintamalli sekä kehitetään osaamista, kyvykkyyttä ja työhyvinvointia tukevaa johtamista, menetelmiä ja rakenteita.</p> <p>Mittarit</p> <ul style="list-style-type: none"> Osaaminen ja kyvykkyydet -ohjelman edistyminen suunnitelmien mukaisesti. <p>Henkilöstö- ja talousvaikutukset</p> <p>HR-palveluiden asiantuntija- ja tukipalveluiden keskittäminen henkilöstöpalveluihin. Tämä saattaa lisätä resurssitarvetta. Konsulttityötä ostopalveluna (mm. rekrytoinnin suorahankinta- ja henkilöarviointipalvelut, johtamisen kehittäminen, lakipalvelut).</p>	<p>Henkilöstöpalvelut</p>
<p>Palvelutason kehittäminen kohdennetussa asiakastyössä TE-palveluiden uudistuksen mahdollisuudet hyödyntäen</p>	<p>Tavoite ja toimenpide</p> <p>Hyödynnetään TE-palveluiden uudistuksen mahdollisuudet, jotka tarkentuvat lainsäädäntökokonaisuuden eduskuntakäsitelyn ja hyväksynnän jälkeen.</p> <p>Mittarit</p> <ul style="list-style-type: none"> Riippuvaisia mahdollista skenaarioista (kts. työllisyyspalvelut) <p>Henkilöstö- ja talousvaikutukset</p> <p>Riippuvaisia mahdollista skenaarioista (kts. työllisyyspalvelut).</p>	<p>Kohdennettu asiakastyö</p>
<p>Aiempaa keskitetympi ja käytettävämpi asianhallinta sekä sähköistetyt päätöksenteon prosessit</p>	<p>Tavoite ja toimenpide</p> <p>Uusitaan asianhallinnan ja sähköisen asioinnin järjestelmät entistä käyttäjäystävällisimmäksi, tavoitteena mahdollistaa aidosti sähköiset ja tehokkaat päätöksenteon prosessit ja sujuvan tiedonhallinnan.</p> <p>Mittarit</p> <ul style="list-style-type: none"> Asianhallinnan järjestelmän käyttäjätyytyväisyys Päätöksenteon prosessien sujuvuus 	<p>Hallinto- ja asiakaspalvelut</p>

	<p>Henkilöstö- ja talousvaikutukset</p> <p>Alustavan arvion mukaan uuden järjestelmäkokonaisuuden käyttöönotto vaatii investoinnin (suunniteltu ICT-investointeihin), mutta järjestelmän käyttökustannuksiin ei tule mainittavaa kasvua. Henkilöstö tulee kouluttaa uuden järjestelmän käyttöön, minkä jälkeen järjestelmän odotetaan tuovan tehokkuutta asi- antuntijatyöhön sujuvampien prosessien kautta.</p>	
Yhden luukun juridiset palvelut	<p>Tavoite ja toimenpide</p> <p>Keskitetään juridiset palvelut saataville yhden luukun kautta. Arvioidaan juridisten palveluiden tuottamisen tapoja (mitä tuotetaan sisäisesti, mihin palveluihin hankintaan ulkoista apua), Tavoitteena varmistaa osaaminen sisäisesti tuotettavaan palveluun ja hallita keskitetysti ulkoisen juridisen osaamisen hyödyntämistä.</p> <p>Mittarit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Palvelun sujuvuus ja tuen saatavuus (asiakastyytyväisyys) <p>Henkilöstö- ja talousvaikutukset</p> <p>Vaatii oman osaamisen ylläpitämistä kunnan kannalta tärkeimpien juridisten palveluiden tuottamiseksi. Ulkoisten lakipalveluiden osalta ei ennakoida palvelutarpeen kasvamista nykyisestä.</p>	Hallinto- ja asiakaspalvelut
Holhustoimen edunvalvontapalveluiden sähköistäminen ja asi- antuntijuuden vahvistaminen	<p>Tavoite ja toimenpide</p> <p>Otetaan käyttöön sähköinen laskutus, sähköistetään suuret asiakirjamassat ja kehitetään käytössä olevia tietojärjestelmiä toiminnan tarpeisiin. Tavoitteena tehostaa toimintaa erityisesti suuren rutiinitehtävien massan osalta.</p> <p>Mittarit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Käyttöön otetut sähköiset ratkaisut • Sähköistämisen kautta saavutetut tuottavuushyödyt <p>Henkilöstö- ja talousvaikutukset</p> <p>Digitalisaatio vaatii henkilötyön kiinnittämistä varsinaisesta edunvalvontatyöstä kehittämiseen. Samalla pyritään helpottamaan tulevaisuuden resursointipainetta tehostamalla operatiivista työtä.</p>	Hallinto- ja asiakaspalvelut

Seuraavissa kappaleissa kuvataan palveluiden tuottamisen nyky- ja tavoitetilaa palvelualuekohtaisesti.

Kehittäminen ja tietohallinto

Kehittäminen

Tällä hetkellä kehittämisen resurssit ovat hyvällä tasolla, mutta tietohallintoon kiinnitetyt asiantuntijat ovat palvelun nykyiseen laajuuteen ja tunnistettuihin muutosvoimiin nähden hyvin maltilliset, mikä nousee esiin myös verrattuna ympäröiviin kuntiin. Ulkoista asiantuntijapalvelua on ositettu tarpeen mukaan pistemäisesti erilaisiin tilanteisiin.

Edellä mainitusta syystä tietohallintopalvelun tuottaminen on jäänyt reaktiiviseksi. Erityistä haastetta palvelun tuottamiselle aiheuttaa yhä haastavampi teknologinen kenttä ja voimistuva sääntely-ympäristö (esimerkiksi tiedonhallintalaki, digipalvelulaki, yleinen tietosuoja-asetus jne.). Tämä tuo painetta niin resurssien riittävyydelle kuin osaamisen kehittämisllekin.

Tulevaisuudessa palvelun tuottamisen keskiössä on tavoite entistä proaktiivisemmasta palvelutuotannosta, joka kykenee tuottamaan uutta lisäarvoa asiakkaille. Palvelun uudelleen järjestämisen myötä nykyisestä kehittäminen-yksiköstä eriytetään uusi digitalisaatio ja tietohallinto -yksikkö, jolla selkeytetään työn fokuksa ja lisätään toiminnan suunnitelmallisuutta. Palvelun tuottamisen tueksi hankitaan kumppani, joka pystyy tukemaan kunnan digitalisaation ja tietohallinnon johtamista laaja-alaisesti sekä strategisella että operatiivisella tasolla. Kumppanin kautta helpotetaan painetta yksikön sisäisen resursoinnin vahvistamiseen ja samalla varmistetaan tarvittavan osaamisen joustava saatavuus kunnan tarpeisiin.

Perustettavan digitalisaatio ja tietohallinto -yksikön tavoitteena on tuottaa uudistuvan kunnan fyysisen palveluverkon ympärille sitä tukeva digitaalinen palveluverkko. Käytännössä tämä tarkoittaa erityisesti sähköisen asiointiratkaisun kautta tarjottavaa digitaalista palvelualustaa, joka tarjoaisi kuntalaisille mahdollisuuden yhden luukun kautta tehtävälle sähköiselle asiointille. Digitaalisen palveluverkon potentiaali ja kysyntä on valtava, ja haasteeksi on tunnistettu nopea ja kustannustehokas lähestyminen sopivin askelin.

Kehittämisen näkökulmasta yhteistyö läpi toimialueiden kasvattaa merkitystään. Kehittämisen johtoryhmän toimintaa uudistetaan niin, että kehittämistä ohjataan entistä kokonaisvaltaisemmin ja tiiviimmässä yhteydessä kunnan strategiaan. Tiedolla johtaminen tulee muodostamaan tärkeän kehittämisen osa-alueen, jonka kautta tuotetaan lisäarvoa kaikille toimialueille. Salakunhallinnan toimintamallia kehitetään yhtäältä niin, että salkku tuottaa entistä enemmän lisäarvoa päätöksentekoon ja toisaalta niin, että päätöksenteko tuottaa vahvemmin lisäarvoa projekteille. Kehittämisessä nojataan jatkossa yhä enemmän kunnan yhteisiin toimintamalleihin, joihin liittyvän osaamisen kehittämiseen tullaan panostamaan yhteistyössä osaaminen ja kyvykkyydet -keino-ohjelman kanssa.

ICT-palvelut

Tällä hetkellä palvelut tuotetaan pääasiassa sisäisesti, mutta erityisesti laite- sekä verkko- ja konosalipalveluissa toimittajilla on merkittävä rooli palveluiden tuottamisessa. Palvelun tuottamisen tapa on poikkeuksellinen verrattuna ympäröiviin kuntiin, jotka ovat kaikki ulkoistaneet oman perustietotekniikkansa.

Tehtyjen analyysien perusteella nykyinen palvelun tuottamisen tapa on erityisen kustannustehokas, minkä lisäksi palvelun asiakastyytyväisyys on hyvä. Yksikön sisällä on kuitenkin tunnistettu tiettyjä palvelukokonaisuuksia, joiden osalta ulkoistamista on pidetty järkevänä. Esimerkiksi tällä hetkellä konosalipalvelut ollaan pitkälti ulkoistamassa Kuntien Tieralle. Haasteita palvelun tuottamiselle tuo vahva henkilöriippuvuus, mutta myös monipuolistuva teknologinen ympäristö ja laitekannan volyymin luonnollinen tasainen kasvu digitalisaation edetessä.

Tulevaisuudessa vaihtoehtoisia palvelun tuottamisen tapoja on aktiivisesti arvioitava, vaikka tehtyjen analyysien perusteella nykyinen palvelun tuottamisen tapa on vaihtoehtoihin nähden ylivoimainen. Kokonaisvaltainen selvitys on kuitenkin syytä toteuttaa seuraavien vuosien aikana. Samalla meneillään olevia osaulkoistuksia (esim. konosalipalvelut ja esiasennukset) on rohkeasti jatkettava, jos sopivia kohteita havaitaan. Henkilöresurssien kasvattamisen tarvetta ei ole, vaikka talouden näkökulmasta

Palvelunhallinta ja tiedolla johtamisen arvo korostuu entisestään, ja näihin panostamista jatketaan suunnitellusti. Palvelunhallinta on kriittinen sisäinen toiminto, vaikka muun palvelu tuotettaisiin vaihtoehtoisilla tavoilla.

Talouden ohjaus

Talouspalvelut

Tällä hetkellä talouspalvelut toimivat hyvin, mutta nykytilassa on tunnistettu myös selkeitä haasteita. Tiedot ovat hajallaan eri järjestelmissä, minkä lisäksi järjestelmäympäristö on tiedolla johtamisen näkökulmasta muutenkin turhan heterogeeninen. Hankinnasta maksuun -prosessi on edelleen melko työläs ja manuaalinen, vaikka prosessien automatisoimiseksi on otettu jo ensi vaiheen askeleita. Nykyiset järjestelmät eivät kuitenkaan juurikaan tue automaattista käsittelyä. Kustannuslaskennan näkökulmasta yhteiset käytännöt puuttuvat, eivätkä nykykäytännöt vastaa tarpeisiin riittävällä tasolla. Osto- ja myyntilaskujen käsittelyä on keskitetty ja prosessien automatisointi on aloitettu.

Tällä hetkellä kuntakonsernin keskitetyn sisäisen ja ulkoisen laskennan, talouden suunnittelun ja raportoinnin sekä rahoituksen ja likviditeetin hallinnan parissa työskentelee omaa henkilökuntaa, kuten myös myynti- ja ostolaskujen käsittelyssä sekä prosessien kehittämisen parissa. Kirjanpito, reskontrat ja maksuliike sekä talouden tietojärjestelmät hankitaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta. Tällä hetkellä kehityksen keskeisenä tulppana on nykyisen palveluntuottajan riittämätön kyky kehittää talouden prosesseja ja tietojärjestelmiä asiakkaan tarpeiden mukaiseksi.

Tulevaisuudessa tiedolla johtaminen korostuu, ja tavoitteena on tarjota yhtenäiset työkalut päätöksenteon tueksi. Raportointia pyritään automatisoimaan niin, että lähdejärjestelmistä saataisiin suoraan automaattiset raportit myös viranomaisille. Myös käyttäjien työtä halutaan tukea reaaliaikaisella ja automaattisella raportoinnilla. Hankinnasta maksuun -prosessi viedään kokonaan uudelle tasolle hyödyntäen robotiikan mahdollisuudet. Lisäksi toimialueita tuetaan tuotteistamisessa tuomalla palveluiden hinnat läpinäkyviksi ja tarjoamalla tukea talouden johtamiselle. Tavoitteena on tarjota helpot, työtä tukevat prosessit, järjestelmät ja raportit, jotka tuottavat iloa käyttäjille.

Edellä mainittujen palvelutarpeiden kehittäminen vaatii osaavamman talouspalveluiden tuottajan / kumppanin hankkimista. Talouden prosessien automatisoinnin ja kehittyneempien tiedolla johtamisen ratkaisujen myötä henkilöstön työpanos ja osaaminen painottuu tiedon analysointiin sekä parempaan tiedonhallintaa ja päätöksentekoa tukevien ratkaisujen tuottamiseen.

Hankintapalvelut

Tällä hetkellä yksikkö tuottaa hankintojen kilpailutus- ja asiantuntijapalveluita kaikille toimialueille. Yksikkö vastaa koko kuntaa koskevista yhteishankintasopimuksista, ja tukee hankintojen kilpailuttamisessa kouluttamalla, avustamalla ja osallistumalla hankinnan eri vaiheisiin. Uusien hankintamenettelmien tunteminen on toimialueilla verrattain vähäistä, mikä rajaa mahdollisuuksia kulloinkin tarkoituksenmukaisten hankintojen toteuttamiseen. Vastuu hankinnoista on hajautettu, mikä aiheuttaa ajoittain haasteita niin toimialueille kuin hankintapalveluille. Vaativien ja epäselvien vastuiden osalta tekeminen kaatuu usein hankintapalveluille, joka ei pystyy vastamaan kaikkeen asiantuntijatuon tarpeeseen. Sopimuksien elinkaaren hallinta ei toimi tällä hetkellä kattavasti kuntatasolla, minkä lisäksi hankintojen tehokkuuden ja vaikuttavuuden seuranta on puutteellista.

Tulevaisuudessa hajautettujen hankintojen malli vaatii joko hankintaosaamisen vahvistamista ja hankintojen tunnistamista osaksi asiantuntijoiden työtä toimialueilla tai vaihtoehtoisesti lisäresurssointia keskitettyihin hankintapalveluihin. Myös vastuunjakoa toimialueiden kanssa on selvennettävä ja yhteistyötä lisättävä.

Hankintojen johtamisen kehittämiseen on panostettava. Esimerkiksi uudenlaisten hankintamennettelyjen kuten innovatiivisten ja kestävien hankintamennettelyjen sekä juridisen asiantuntijapalvelun osaamista tulee vahvistaa sekä ratkaista palvelun tuottamisen tapa (tuotetaanko sisäisesti vai ulkoisesti). Sopimusten elinkaarenhallintaa on kehitettävä. Hankintojen tehokkuuden ja vaikuttavuuden seurannasta on tehtävä systemaattista.

Henkilöstöpalvelut ja kohdennettu asiakastyö

Henkilöstöpalvelut

Tällä hetkellä henkilöstöpalveluissa tuotetaan henkilöstöhallinnon palveluita sisäisesti kunnan johdolle, esihenkilöille ja henkilöstölle. Palveluihin kuuluvat johdon ja esihenkilöiden tuki ja neuvonta palvelussuhdeasioiden koko elinkaaren ajalta sekä henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja työhyvinvointiin kehittämistoiminta ja asiantuntijatuki.

HR-palveluiden asiantuntija- ja tukipalvelut on keskitetty henkilöstöpalveluihin. Toimialueilla hoidetaan myös yleistä henkilöstöhallinnon työtä. Toimialueilla on eroja yleisen henkilöstöhallinnon organisoimisessa.

Tulevaisuudessa HR-palveluiden asiantuntija- ja tukipalvelut keskitetään vielä hallitummin henkilöstöpalveluihin. Toimialueiden ja HR-palveluiden tehtävänjakoa selkeytetään ja sovitaan yhteiset toimintakäytännöt. Esihenkilötyön tukitoimintoja ja HR-prosesseja kehitetään edelleen yhteistyössä esihenkilöiden kanssa. HR-substanssi edellyttää jatkuvaa osaamisen kehittämistä ja syväosaamista. Osaamista kehitetään sisäisesti, mutta tietyt HR:n erikoisosaamis-alueet on tarkoituksenmukaista hankkia ostopalveluina.

Työllisyyspalvelut

Tällä hetkellä palvelut ovat pääsääntöisesti vapaaehtoisuuteen pohjaavia, yleisen toimialan puitteissa tehtävää kuntalaisten hyvinvointia edistävää palvelua, joka tuotetaan maahanmuutto- ja työllisyyspalveluyksikön työntekijöiden voimin. Toiminta on verkostomaista, sidoskumppaneihin nojaavaa, jonka tavoitteena on helpottaa alueellista työnhakijoiden ja työnantajien välistä kohtaanto-ongelmaa sekä tällä tavoin vähentää työttömyydestä tulevia haittavaikutuksia ja kustannuksia. Palvelun kivijalkana ja lähtökohtana voidaan pitää yksilöllistä työnhaun neuvontaa ja ohjausta sitä tarvitseville kuntalaisille. Yksi keskeisimmistä palveluntarjonnan muodoista on työttömyyden katkaisuun tähtäävä, palkkatuen avulla toteutettava sisäinen työllistäminen kuntaan ja kuntakumppaneille, kuten Keusote kuntayhtymään ja kunnan yhteistyöjärjestöihin. Lisäksi tarjotaan taloudellista tukea yrityksille, jotka työllistävät vaikeassa työmarkkina-asemassa olevia kuntalaisia.

Palvelun muotoa ja sisältöjä ohjaa voimassa oleva työnhakua ja työllisyyspalveluita sekä henkilön tietosuojaa määrittävä lainsäädäntö ja sen tulkinta TE-palveluissa. Eri palvelut toimivat ja kehittyvät riippuvuussuhteessa toisiinsa. Asiakkaalle verkosto saattaa näyttäytyä hankalana ja sen hyödyntämiseen tarvitaan aina ohjaavaa tukea.

Tulevaisuudessa työllisyyspalveluiden järjestäminen tullaan siirtämään valtiolta kunnille. Tätä kirjoitettaessa työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä koskeva lainsäädäntökokonaisuus ollaan viemässä hallituksen toimesta eduskunnan käsittelyyn. Palvelurakenteen muutos haastaa valtion sekä kunnat miettimään prosesseja sekä palvelun kohdistamista tehokkaasti uusilla perustettavilla työllisyysalueilla. Uudistuksen tavoitteena on tuoda palvelut lähemmäs asiakkaita, kasvattaa työllisyyttä valtakunnallisesti 7000–10 000 työllisellä ja lisätä kuntien elinvoimaisuutta tuomalla työllisyysasiat lähemmäs kuntien päätäntävaltaa.

Vuoden 2025 alusta palvelut voitaisiin järjestää useammalla eri tavalla. Skenaariossa A kunta tarjoaa täydentävää palvelua omasta työllisyyspalveluyksiköstä käsin työllisyysalueelta tarjottavan palvelun ohessa. Paikallinen työnantajayhteistyö ja sen kehittäminen korostuu, huomiota tässä mallissa tulee kiinnittää saumattomaan yhteistyöhön kunnan ja työllisyysalueen välillä sekä sen mahdollistamiin toimintamalleihin ja prosesseihin. Läheinen vuorovaikutus kunnan päätöksentekoon säilyy. Asiakastietoja sekä asiakkaiden edelleen ohjaus voidaan saada tietyin edellytyksin työllisyysalueelta, jossa hoidetaan lakisääteiset työllisyyspalvelut.

Skenaariossa B kunnan työllisyyspalvelut integroidaan työllisyysalueen tarjoamiin alueellisiin, eilakisääteisiin täydentäviin palveluihin. Tällöin työllisyysalueen rakentaminen ja yhteiskehittämisessä onnistuminen näyttelee merkittävää roolia. Mahdollisuudet ja resurssit tarjota yksilöytyä ohjaus- ja neuvontapalvelua useille kohderyhmille kasvaa, mutta vuorovaikutus kunnalliseen päätöksentekoon tukee heikentymään. Asiakastietoihin on pääsy asiakastietojen käytön puitteissa niillä asiantuntijoilla, jotka tekevät työtään virkavastuulla tai sopimuksella viran hoitamisesta.

Skenaariossa C kunnan työllisyyspalvelut integroidaan työllisyysalueen tarjoamiin lakisääteisiin palveluihin, siten että omat palvelut korvataan lakisääteisellä palvelulla. Näin vahvistettaisiin lakisääteisten palveluiden nyt varsin heikolla tasolla olevaa resursointia, mutta samalla kadotettaisiin alueelle kehitettyjä vapaaehtoisuuteen pohjautuvia, kohdennetumpia palvelumalleja.

Maahanmuuttopalvelut

Tällä hetkellä palvelut ovat pääsääntöisesti lakisääteisiä. Kunnalla on velvollisuus järjestää ohjausta, asettautumispalveluja ja neuvontaa kunnassa asuville maahanmuuttajille. Palvelu järjestetään tiiviissä yhteistyössä TE-toimiston ja Keusoten sosiaalipalveluiden kanssa. Valtio korvaa kunnille palveluiden järjestämisen, mikäli kunnalla on voimassa oleva kotouttamishjelma. Valtion maksamat kustannusten korvaukset ovat vuosittain vaihdelleet Tuusulan osalta 250.000–300.000 euroon, riippuen vastaanotettujen turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten lukumäärästä sekä mahdollisista erityis- tai hätätapauksina vastaanotettujen henkilöiden määrästä. Palveluiden sisältö on määritelty laissa kotouttamisen edistämisestä. Kunnassa tarjottavien lakisääteisten perhekohtaisten ja yksilöllisten palveluiden lisäksi alueella tarjotaan yhteistyössä järjestettyä yleistä palveluneuvontaa kaikille maahanmuuttajille.

Tulevaisuudessa laki TE-palveluiden järjestämisestä sekä uudistukset aloittavien hyvinvointialueiden toiminnassa määrittelevät maahanmuuttajille annettavien palveluiden organisoinnin ja tarjooman. Laki kotoutumisen edistämisestä uudistetaan yhtäaikaisesti TE-järjestämislain uudistuksen sanelemassa aikataulussa. Palveluyksiköitä sekä organisoitumista suunniteltaessa tulee keskeisesti huomioida maahanmuuttajien palveluiden vaatima ammatillinen monialaisuus ja tiivis yhteistyö hyvinvointialueen sekä työllisyysalueen kesken. Alueelle perustettavan työllisyysalueen lakisääteisten ja täydentävien palveluiden organisoituminen määrittää pitkälti maahanmuuttajapalveluiden tulevaisuuden organisoitumisen joko työllisyysalueelle ja / tai kuntiin.

Ohjaamopalvelut

Tällä hetkellä Ohjaamo on alle 30-vuotiaille suunnattu maksuton palvelupiste, josta nuoret aikuiset saavat omaan tilanteeseensa sopivaa neuvontaa, ohjausta ja tukea. Ohjaamon ajatus on, että nuori aikuinen löytää eri alojen ammattilaiset yhden oven takaa. Ohjaamopalveluiden tavoitteena on vahvistaa yhdenvertaisuutta ja aktiivista kansalaisuutta.

Tulevaisuudessa mallinnetaan erilaiset asiakaslähtöisen kehittämisen muodot selkeiksi ja suunnitelmallisiksi prosesseiksi. Tätä kautta pystytään seuraamaan kehittämistä järjestelmällisemmin ja asiakkaiden antamat kehittämistarpeet ovat myös laajemmin kunnan ja hyvinvointialueen käytävissä. TE-palvelut-uudistuksen myötä myös ohjaamopalvelut siirtyvät entistä selkeämmin kunnille.

Hallinto- ja asiakaspalvelut

Asianhallinta ja päätöksenteon tuki

Tällä hetkellä palvelut tuotetaan sisäisesti ja keskitetysti kahden vakituisten työntekijöiden sekä tilapäisten määräaikaisten työntekijöiden voimin. Palvelut ovat luonteeltaan lakisääteisiä ja si-dottu vahvasti kunnan ydintoimintaan. Tuotettavia palveluita ovat:

- asiantuntijatuki ja ohjauspalvelut toimialueille
- tiedonhallinta (kuntataso) ja kirjaamo (yhteiset palvelut ja kuntatoimiala)
- keskusarkiston tietopalvelu
- asiantuntijajärjestelmien omistajuus

- sähköisen asioinnin ratkaisujen toteuttamista ja järjestelmän omistajuus
- toimielinten esityslistat, pöytäkirjat sekä päätösten toimeenpano
- luottamustoimiasiat
- vaalien viranomaistehtävät.

Tulevaisuudessa pyritään parempaan tiedon käytettävyyteen uudistamalla asianhallintajärjestelmä ja ottamalla samalla käyttöön sähköinen arkisto. Myös sähköistä asiointia edistetään. Hallinnon tukipalveluiden keskittämistä jatketaan, millä pyritään tasaiseen palvelulaatuun ja toiminnan tehostamiseen kuntatasolla. Lisäksi pyritään edistämään yhteisiä prosesseja esimerkiksi esityslista- ja pöytäkirjatuotannossa sekä muissa toimielinten toimintaan liittyvissä tehtävissä. Prosessien yhtenäistämällä tavoitellaan henkilöriippuvuuden vähentämistä.

Juridiset palvelut

Tällä hetkellä palvelut tuotetaan pääosin sisäisesti ja keskistetysti, mutta myös ulkoista asiantuntijaosaamista hyödynnetään tarpeen vaatiessa. Tuotettavia palveluita ovat:

- yleinen juridinen neuvonta ja ohjaus
- juridisen tiedon tuottaminen päätöksentekoa varten ja koulutus
- kunnan oikeudellinen edunvalvonta, edustaminen viranomaisissa ja tuomioistuimissa
- lausuntojen ja kannanottojen valmistelu
- kunnan tytäryhtiöt ja oikeudellinen neuvonta omistajaohjauksessa
- oikeudellisten dokumenttien laadinta ja tarkastaminen
- valtiolliset ja kunnalliset vaalit
- sopimusohjaus.

Tulevaisuudessa palvelun tavoitteena on tarjota yhden luukun juridiset palvelut. Palvelun sisältöä kehitetään entistä paremmin toimialueiden tarvetta vastaavaksi. Ulkopuolisen juridisen avun käyttöä koordinoidaan entistä keskitetympin. Yhtenä fokusalueena on hankkeiden ja sopimusten elinkaaren riskienhallinnan vahvempi huomiointi

Holhustoimen edunvalvontapalvelut

Tällä hetkellä holhustoimen edunvalvontapalvelut tuotetaan kunnan toimesta sopimusperusteisesti oikeusministeriölle. Yleisen edunvalvonnan palvelun tuottamisesta on säädetty lailla. Palvelu on luonteeltaan yksilöllistä, mutta pitää kuitenkin sisällään suuren määrän rutiinitehtäviä. Palvelu tuottaa kunnalle positiivista katetta noin 200 t€/vuosi. Palvelun volyymit ovat pysyneet tasaisina viimeisten vuosien ajan.

Tulevaisuudessa asiakkaiden määrän ennakoitaan kasvavan (nykyisin 850 asiakasta viidestä kunnasta), minkä vuoksi on seurattava tarkkaan palvelun tuottamisen resurssitarvetta. Palvelun digitalisoimiselle on tulevaisuudessa selkeää tarvetta niin verkkolaskutuksen, asiakirjamassan sähköistämisen kuin yleisen järjestelmäkehityksenkin näkökulmasta. Digitalisaatiolla voidaan helpottaa erityisesti nykyistä suurta rutiinitehtävien hallintaa.

Suunnitelman yhteenveto

Palveluiden järjestämisen näkökulmasta keskeisimmät toimialuekohtaiset muutoshasteet:

Kasvu ja Ympäristö

- Viherpalveluiden kehittäminen ja infran rakentumisen tarkastelu kokonaisuutena. Kunnossa-pitourakoiden laajuuden ja sisältöjen kehittäminen.
- Tilapalveluiden uusi tehtävä ylläpitää uudistunutta palveluverkkoa. Siirrymme rakentamisesta vähitellen ylläpitoon.
- Varautuminen uuden maankäyttö- ja rakennuslain voimaantumiseen sekä muihin merkittäviin lainsäädännön muutoksiin. Kansallinen rakennetun ympäristön tietovarasto tulee vaikuttamaan toimintatapoihin.
- Asiakaspalvelun sähköisen palvelujärjestelmän käyttöönotto.

Kuntatoimiala

- Asiakaspalvelukokonaisuuden toteutuminen ja asiakaskokemuksen mittaaminen,
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen korostuminen hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa.
- Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien turvaaminen ja heidän informoimisensa ajankohtaisista asioista.
- Turvallisuuden kokonaisvaltainen johtaminen ja kehittäminen ja yhteistyö hyvinvointialueelle, varautumisen tärkeys
- Yhteiskuntavastuu/vastuullisuus korostuu tulevaisuudessa ja on hyvä nostaa yhdeksi viestinnän kärjeksi. Olemme jatkossa enemmän yhteiskunnallinen keskustelija, joka on mukana rakentamassa hyvää yhteiskuntaa. Vastuullisuus tukee myös brändityötä ja työnantajakuvan rakentamista.

Yhteiset palvelut

- TE-palveluiden siirtyminen valtionhallinnosta kuntiin (valmistelu, varautuminen ja organisoituminen)
- ICT-palveluiden tuottamistapojen arviointi.
- Henkilöstön pysyvyys ja osaaminen

Sivistys

Tulevaisuudessa sivistyspalvelut muodostavat pääosan kunnan palveluista. Sivistyspalvelut ovat kunnan elinvoimatekijä, ja niihin panostaminen vaatii rahoitusta. Väestönkehitys ja kasvava asukasmäärä vaikuttaa sivistyspalveluiden tarpeeseen nostavasti. Pätevän henkilöstön saatavuuden haasteisiin tulee pystyä vastaamaan.

Varhaiskasvatukseen, oppimiseen, vapaa-aikapalveluiden ja kulttuurin palveluverkon edistyminen suunnitelmien mukaisesti on keskeistä varhaiskasvatuspalveluiden laadun takaamiseksi. Uudistuvan palveluverkon laaja ja monimuotoinen käyttäminen on tärkeää.

Valtakunnallisilla lakimuutoksilla on vaikutusta sivistyksen palveluihin, ja uusiin velvoitteisiin on kyettävä vastaamaan niin rahoituksen kuin toimintatapojen muutosten kautta. Keskeisimpiä sivistyspalveluihin vaikuttavia muutoksia ovat:

- varhaiskasvatuksen henkilöstökelpoisuudet (2030)
- varhaiskasvatuslain muutokset lapsen tuen asioissa ja varhaiskasvatusmaksuissa
- oppilas- ja opiskelijahuollon siirtyminen hyvinvointialueille 1.1.2023
- toisen asteen maksuttomuus
- opetus- ja kulttuuriministeriön oikeus oppia -kehittämishjelman vaikutukset kunnissa
- varhaiskasvatuksen laadun ja arvioinnin kehittäminen
- sitouttavan koulu yhteistyön toimintamallin vakinaistamista valmistelu
- oppivelvollisuuden tuomat muutokset myös jatkossa.

Liite 1: Palveluverkon ohjelmasuunnitelma

Liite 2: Palveluverkko-ohjelman aikataulu